

رتبه‌بندی رضایت‌مندی از مسکن روستایی با استفاده از تکنیک ویکور (مطالعه موردی: شهرستان ورامین)

ناصر شفيعی ثابت*^۱ - نگین سادات میرواحدي^۲

۱- استادیار جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.*

۲- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۲/۱۷ صص ۱۷۲-۱۵۳ تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۱۰/۱

چکیده

هدف: بی‌توجهی به خواسته و تمایلات روستاییان در برنامه‌ریزی و توسعه مسکن چالش‌های متعددی در فرآیند برنامه‌ریزی و عمران روستایی ایجاد می‌کند و باعث ایجاد ادراک منفی در میزان رضایت‌مندی روستاییان از مقوله مسکن می‌شود. هدف این پژوهش، رتبه‌بندی نقاط روستایی شهرستان ورامین براساس میزان رضایت‌مندی آن‌ها از مسکن با استفاده از مدل تصمیم‌گیری چندمعیاره (MCDM) ویکور است.

روش: روش تحقیق به صورت توصیفی تحلیلی است و بر روی ۳۷۱ خانوار نمونه تصادفی به نسبت اندازه خانوار در ۴۰ روستای نمونه تصادفی از مجموع ۷۸ روستا در ناحیه همگن شهرستان ورامین در استان تهران انجام شد. در این پژوهش مؤلفه رضایت‌مندی ساکنان روستایی از مسکن بر اساس ۶ شاخص بهداشتی، اقتصادی، تأسیسات و اجزای درونی مسکن، کالبدی، رفاهی، ایمنی از شاخص‌های تعیین‌شده مربوط به مسکن روستایی و در قالب ۲۳ گویه سنجیده شد. در فرآیند انجام کار پس از محاسبه اهمیت نسبی، درجه ارجحیت هر شاخص با استفاده از تکنیک آنتروپی شانون به دست آمد، سپس با استفاده از مدل ویکور رتبه‌بندی نقاط روستایی انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که نقاط روستایی شهرستان ورامین به نسبت میزان رضایت‌مندی از مسکن در سطوح مختلفی قرار داشته‌اند که از این بین ۳۱ روستا در سطح خیلی کم، ۸ روستا در سطح کم و تنها ۱ روستا در سطح خیلی زیاد قرار گرفته‌اند. روستای طغان با رتبه ۱ و سطح رضایت‌مندی خیلی زیاد (۰)، در بالاترین و روستای حسین‌آباد کاشانی با سطح رضایت‌مندی بسیار کم (۰/۹۷۵)، در پایین‌ترین رتبه قرار دارند. فاصله سطح روستاها به لحاظ سطح رضایت‌مندی نسبت به هم مشابه بوده و تفاوت چشم‌گیر و بسیار زیادی با یکدیگر ندارند؛ ولی قرار گرفتن ۳۱ روستا از ۴۰ روستای مورد مطالعه با سطح رضایت‌مندی خیلی کم نشان‌گر این است که سطح رضایت‌مندی در ساکنان محدوده مورد مطالعه بسیار پایین‌تر از حد متوسط قرار دارد.

محدودیت‌ها و راه‌بردها: چالش‌های پژوهش حاضر به لحاظ محدودبودن پیشینه تحقیق مرتبط با موضوع پژوهش و هم‌چنین، هزینه بالای جمع‌آوری داده‌ها و تکمیل پرسش‌نامه‌ها با توجه به گستردگی محدوده مورد مطالعه است.

راهکارهای عملی: در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی در راستای تأمین مسکن مناسب برای روستاییان در نظر گرفتن وجه نظر و خواسته آن‌ها موجب ارتقای وضعیت مسکن روستایی و رضایت‌مندی مردم می‌شود.

اصالت و ارزش: این مقاله برای سازمان‌های متولی مسکن روستایی، از آن‌جا که مسکن‌ها با توجه به رضایت‌مندی افراد رتبه‌بندی شده است، با شناسایی روستاهای دارای رتبه‌های پایین در جهت ارتقای وضعیت و شرایط مسکن آن‌ها مفید خواهد بود.

کلیدواژه‌ها: رضایت‌مندی، مسکن روستایی، مدل ویکور، شهرستان ورامین.

ارجاع: شفيعی ثابت، ن. و میرواحدي، ن. س. (۱۳۹۶). رتبه‌بندی رضایت‌مندی از مسکن روستایی با استفاده از تکنیک ویکور (مطالعه موردی: شهرستان ورامین). *مجله پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی*، ۶(۱)، ۱۷۲-۱۵۳.

DOI:10.22067/jrpp.v5i4.55736

۱. مقدمه

۱.۱. طرح مسأله

در چند دهه اخیر در ادبیات و متون توسعه، رضایت از زندگی در میان شاخص‌های کلیدی برای ارزیابی رفاه جوامع و سطح توسعه‌یافتگی آن مطرح است و مسکن نیز جزء جدایی‌ناپذیر زندگی افراد است (دیتمان و گوپل^۱، ۲۰۱۰، ص. ۴۹۸). مسکن یکی از عوامل تأثیرگذار در کیفیت زندگی است. کیفیت زندگی، مفهومی پیچیده و چندبعدی است. بعضی آن را به‌عنوان رفاه عمومی، بهزیستی اجتماعی، شادکامی، رضایت‌مندی و مواردی از این دست تعبیر کرده‌اند. مفهوم رضایت از مسکن در تحقیقات میان‌رشته‌ای توجه زیادی را به خود جلب کرده است (زانوزدانا، خان و کرامر^۲، ۲۰۱۳، ص. ۱۶۴). و ارزیابی رضایت‌مندی افراد از مسکن این امکان را برای متولیان این امر فراهم می‌کند که اطلاعات لازم را در جهت بهبود طراحی و توسعه پروژه‌های مسکن در آینده فراهم کنند (پریسر^۳، ۱۹۸۹، ص. ۸). در واقع، به منظور ارزیابی مسکن، یک عامل مناسب در میان عوامل مختلف مفهوم رضایت است و این نکته مورد توجه است که در بحث رضایت‌مندی افراد از مسکن، دانستن این که چرا برخی خانواده‌ها در مقایسه با دیگر خانواده‌ها از مسکن خود رضایت دارند، دارای اهمیت است (آدریانسه^۴، ۲۰۰۷، ص. ۲۸۹). در سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های مسکن، برای اطمینان از این که همه آحاد جامعه به مسکن مناسب دسترسی دارند، توجه به ارزیابی سنجش میزان رضایت‌مندی افراد از مسکن خود ضروری است (هنگ^۵، ۲۰۱۲، ص. ۱۰۸).

رضایت از مسکن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اجزای اصلی کیفیت زندگی عمومی افراد است (السینگا و هوکسترا^۶، ۲۰۰۵، ص. ۴۰۱)؛ به علاوه، در بسیاری از موارد، مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر میزان رضایت فرد از سکونت در محله، مسکن و شرایط محیطی آن است (وستاوی^۷، ۲۰۰۶، ص. ۱۸۷). مسکن یک نیاز اساسی همراه با غذا، پوشاک و دیگر نیازهای اساسی است. مسکن به مثابه یکی از منابع کلیدی مربوط به سلامت و به‌عنوان عامل مهم تعیین‌کننده کیفیت کلی زندگی پذیرفته شده است (بایدن، آرکو، لوگینا و آسیدو^۸، ۲۰۱۱، ص. ۲۹). تأمین مسکن مناسب می‌تواند بر سلامت فرد تأثیر به‌سزایی داشته باشد و مسکن نامناسب آثار و پیامدهای نامطلوبی به همراه خواهد داشت (زانوزدانا، خان و

کرامر، ۲۰۱۳، ص. ۱۶۳). همچنین، نارضایتی از مسکن باعث پیامدهای روانی نامطلوب مانند استرس در زندگی می‌شود (تومازوسکی و پرالس^۹، ۲۰۱۴، ص. ۱۸۴). به باور صاحب‌نظران توسعه، رضایت از مسکن در رأس سیاست‌های مسکن قرار دارد و افزایش دانش انسان از سازوکار تولید چنین رضایتی به طراحی برنامه‌های مسکن مؤثر کمک می‌کند (تومازوسکی و پرالس، ۲۰۱۴، ص. ۱۸۴). یکی از راه‌های مهم آگاهی از وضعیت مسکن در فرآیند برنامه‌ریزی روستایی، می‌تواند بررسی وضعیت رضایت‌مندی روستاییان از مسکن خود باشد. درک عواملی که منجر به رضایت مسکن می‌شود، برای برنامه‌ریزی موفق و سیاست‌های مؤثر مسکن بسیار مهم است. همچنین، برای دستیابی به مسکن پایدار ارائه‌دهندگان مسکن باید فعالیت‌های خود را در این زمینه با توجه به نیازهای خانوار تنظیم کنند و عواملی را شناسایی کنند که باعث رضایت یا نارضایتی افراد از مسکن خود می‌شوند (هنگ^{۱۰}، ۲۰۱۲، ص. ۱۰۸). با توجه به این که در همه سطوح ملی، منطقه‌ای، ناحیه‌ای و به‌ویژه در سطح محلی مسکن روستایی از ابعاد مختلف باهم متفاوت هستند، بررسی، سنجش و رتبه‌بندی روستاها براساس رضایت‌مندی روستاییان از مسکن دارای اهمیت است و می‌تواند برنامه‌ریزان را در ارتقای روستاهایی که رتبه‌های پایین دارند، به روستاهای با رتبه‌های بالا یاری دهد؛ زیرا بسیاری از سکونت‌گاه‌ها، به‌ویژه سکونت‌گاه‌های روستایی برای ساکنان موجود و نیز آینده نواحی روستایی به طور فزاینده‌ای غیرقابل زندگی و غیرجذاب شده‌اند (حاجی نژاد و رفیعیان، ۱۳۹۰، ص. ۶۴). در سال‌های اخیر، اعتبارات فراوانی برای ساخت مسکن در روستاهای ایران اختصاص یافته و منجر به حجم عظیمی از ساخت‌وسازهای مسکونی در روستاها شده است؛ اما در بعضی مناطق مسکن ساخته‌شده با نیاز مردم بومی سازگاری لازم ندارد و نتوانسته رضایت‌مندی اکثریت را به همراه داشته باشد. بنابراین، بررسی مسکن روستایی و رتبه‌بندی آن‌ها براساس میزان رضایت‌مندی روستاییان دارای اهمیت است. اگر مسکن را به مفهوم «پاسخی به نیازهای فضایی زندگی خانواده» بدانیم، زندگی روستایی نیازمند خانه‌هایی است که بتواند ایفاگر نقش‌های مختلفی مشتمل بر رفع نیازهای ضروری و روزمره تا پاسخ به نیازهای فضایی معیشت روستاییان باشد. به این ترتیب برای دستیابی به چنین هدفی این پژوهش تلاش دارد تا با

مسکن است. سطح رضایت‌مندی افراد از مسکن می‌تواند جنبش‌هایی را که در راستای تقاضای مسکن مناسب ممکن است به وجود بیاورد، پیش‌بینی کند. هم‌چنین، بایدن و دیگران (۲۰۱۱) در مطالعه‌ای به ارزیابی رضایت‌مندی از مسکن در آکرا (غنا) پرداخته‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که مهم‌ترین عامل در ارتقای سطح رضایت‌مندی افراد از مسکن، سیاست‌های دولت است. سیاست‌های دولت در مسکن باید به‌گونه‌ای باشد تا شرایط را برای ساخت‌وسازهایی مقرون‌به‌صرفه و باکیفیت در ناحیه مورد مطالعه برای همه مردم فراهم کند تا ازدحام را در واحدهای مسکونی کاهش دهد. هم‌چنین، شوراها در مناطق مختلف دستورالعمل‌های روشن و دقیق را برای مالکان و مستأجران ارائه دهند تا به اختلاف‌هایی که در این زمینه بین آن‌ها وجود دارد، پاسخ‌گو باشند.

در مطالعات داخلی پژوهش رفیعیان، عسکری و عسکری‌زاده (۱۳۸۸) با هدف سنجش میزان رضایت‌مندی سکونتی ساکنان محله نواب نشان داد که میزان رضایت‌مندی ساکنان نواب از واحدهای سکونتی در حد متوسط قرار داشته است. ساکنان از شش معیار سازنده رضایت‌مندی از واحدهای مسکونی، تنها از امنیت مجتمع اظهار رضایت‌مندی کرده‌اند، در حالی که از معیار روابط همسایگی در حد متوسط و از معیارهای تسهیلات مجتمع، بهداشت مجتمع، دید و منظر و ویژگی‌های کالبدی اظهار نارضایتی کرده‌اند، هم‌چنین، معیار تسهیلات مجتمع، بیشترین و امنیت مجتمع و دید و منظر، کمترین میزان اهمیت را از دیدگاه ساکنان داشته‌اند.

شایان، تقیلو و خسروبیگی (۱۳۸۹) در مطالعه‌ای به بررسی میزان رضایت‌مندی روستاییان از محیط سکونت‌گاهی شهرستان کمیجان پرداخته‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که سطح رضایت در ۷۱ درصد از سکونت‌گاه‌ها کمتر از حد انتظار است. هم‌چنین، نحوه توزیع میزان رضایت‌مندی متعادل نبوده و میانگین رضایت هیچ کدام از روستاها در حد زیاد و خیلی زیاد قرار ندارد؛ به علاوه، با بالا رفتن میزان تحصیلات، رضایت‌مندی کاهش داشته و ابعاد کالبدی، طبیعی و اقتصادی بیشترین تأثیر را داشته‌اند.

در مطالعه قنبری (۱۳۸۹) با هدف بررسی سطح رضایت‌مندی روستاییان بخش مرکزی شهرستان کرمانشاه نتایج حاصل‌شده نشان داد که رضایت روستاییان از مسکن خود

رتبه‌بندی و سنجش میزان رضایت‌مندی روستاییان از مسکن روستایی گامی مؤثر در این زمینه بردارد. امروزه، مسکن روستایی به طور مداوم تحت تأثیر مباحث مسکن شهری قرار گرفته، شکل خانه‌های روستا نیز تغییر یافته و کم‌کم با مصالح و مواد ساختمانی جدید ساخته می‌شود. خانه‌های روستایی که زمانی نشانه سنت‌های روستاییان و سبک زندگی آن‌ها بوده، حالا نه شبیه خانه‌های روستایی گذشته و نه کاملاً شبیه خانه‌های مدرن شهری است (صیدایی، کیانی سلمی و سلطانی، ۱۳۸۹، ص. ۵۳).

شایان ذکر است، روش‌های رتبه‌بندی در سال‌های اخیر گسترش زیادی یافته‌اند. در پژوهش حاضر، مدل ویکور به مثابه یکی از مدل‌های تصمیم‌گیری چندمعیاری برای رتبه‌بندی مسکن روستایی براساس رضایت‌مندی روستاییان از مسکن انتخاب شد تا بتواند به این سؤال اساسی در فرآیند تحقیق پاسخ دهد که رتبه‌بندی نقاط روستایی شهرستان ورامین براساس میزان رضایت‌مندی افراد از مسکن روستایی به چه صورت می‌باشد؟ هم‌چنین، روستاهای دارای رتبه‌های بالا و رتبه‌های پایین شناسایی شوند و برای ارتقای مسکن روستاهای رتبه‌های پایین تدبیری اندیشیده شود.

۲.۱. پیشینه نظری تحقیق

در ارتباط با رضایت‌مندی از مسکن و منحصرأ مسکن روستایی مطالعات معدودی صورت گرفته که در ادامه به نتایج مهم‌ترین پژوهش‌های صورت‌گرفته اشاره می‌شود. در زمینه مطالعات خارجی می‌توان به پژوهش تورک اوغلو^{۱۱} (۱۹۹۷) با عنوان «رضایت ساکنان از محیط‌های مسکن در استانبول ترکیه» اشاره کرد. وی در مطالعه خود شش عامل: اندازه و شرایط فیزیکی مسکن، دسترسی به مرکز شهرستان، محل کار، بیمارستان، خرید و مرکز خدمات، دسترسی به مراکز تفریحی و آموزشی، ابعاد اجتماعی و جسمی و مشکلات زیست‌محیطی، آب و هوا، کنترل هوای داخل خانه و رضایت‌مندی همسایگان را به عنوان عواملی که می‌تواند سطح رضایت افراد از مسکن را فراهم آورد، مطرح کرد (تورک‌اوغلو، ۱۹۹۷، صص ۶۴-۵۵).

در پژوهش دیگری دیاز سرانو و استویانو^{۱۲} (۲۰۱۰) رضایت‌مندی افراد از مسکن را در ۱۲ کشور عضو اتحادیه اروپا بررسی کرده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که وضعیت اقتصادی افراد یک متغیر مهم در میزان رضایت‌مندی آن‌ها از

روستاییان از مسکن روستایی، مطالعه موردی: منطقه اورامانات استان کرمانشاه» نشان می‌دهد که رضایت‌مندی افراد مورد مطالعه از مسکن خود پایین‌تر از حد متوسط است. همچنین، نتایج تحلیل واریانس نشان داد رضایت‌مندی روستاییان منطقه مورد مطالعه از واحد مسکونی خود در مورد چهار شاخص رفاهی، بهداشتی، کالبدی و تأسیسات، در همه شهرستان‌های منطقه اورامانات در سطح ۹۹٪ اطمینان معنادار است. نتایج تست دانکن نشان داد شهرستان جوانرود به لحاظ سطح رضایت‌مندی روستاییان از واحد مسکونی‌ای که در آن زندگی می‌کنند، در پایین‌ترین سطح رضایت قرار دارد. ملکی، آزادبخت و صارمی (۱۳۹۴) با عنوان بررسی میزان رضایت‌مندی مردم از کیفیت مسکن روستایی دهستان کوه‌دشت جنوبی شهرستان کوه‌دشت نشان داد که از میان عوامل رضایت‌مندی مردم از مسکن روستایی، استحکامی، رفاهی، بهداشتی اقتصادی، کالبدی و تأسیسات عامل استحکامی و تأسیسات بیشترین میزان رضایت مردم از مسکن روستایی را نشان می‌دهد. به طور کلی، مطالعات کمی در حوزه‌های متفاوت و با سطوح مختلف در این زمینه انجام شده است که می‌توان وجه تمایز آن‌ها را در رویکردهای رشته‌های مختلف به این مقوله، مقیاس مطالعه، شاخص‌های عینی و ذهنی تعریف‌شده در پژوهش، تکنیک‌های تحلیل آن‌ها و غیره خلاصه کرد.

۲. روش‌شناسی تحقیق

۱.۱. قلمرو جغرافیایی تحقیق

شهرستان ورامین با مرکزیت شهر ورامین در جنوب شرقی استان تهران واقع شده است. روستاهای این شهرستان در جلگه‌ای صاف و حاصل‌خیز استقرار یافته‌اند (شکل ۱). هم‌چنین، اسامی روستاهای مورد مطالعه در جدول (۱۹) آمده است.

جدول ۱- روستاهای منتخب پژوهش

مأخذ: مرکز آمار ایران، ۱۳۹۰

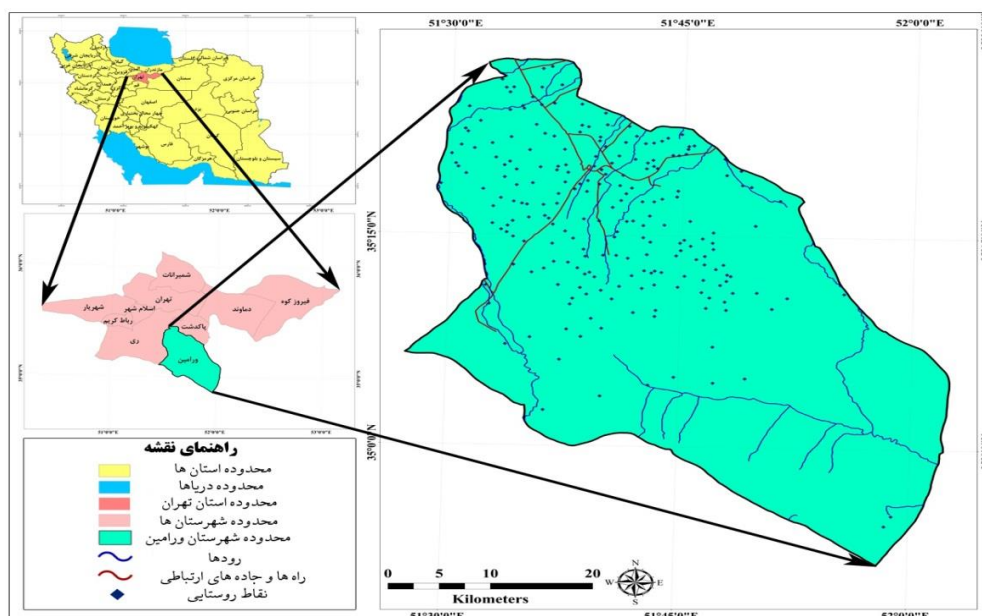
نام روستا	تعداد خانوار	جمعیت	تعداد نمونه	نام روستا	تعداد خانوار	جمعیت	تعداد نمونه
طلغان	۱۹۲	۶۷۶	۶	قشلاق عمرآباد	۶۶۱	۲۳۷۹	۱۱
حصار بالا	۲۱۰	۷۵۸	۶	احمدآباد وسط	۷۸۱	۲۸۶۸	۱۳
حصار قاضی	۱۷۱	۶۸۷	۶	علی‌آباد فرسوده	۶۹۰	۲۵۱۵	۱۲
خاوه	۳۰۹	۱۱۵۰	۵	قشلاق مشهدی محمد	۱۸۲۸	۷۱۰۸	۲۱
قلعه بلند	۲۳۵	۷۴۸	۴	قشلاق مشهدی ابوالحسن	۸۵۲	۳۲۶۲	۱۴

پایین است و تفاوت معناداری بین وضع موجود معیارها و شرایط ایده‌آل و مطلوب آن از دید جامعه نمونه وجود دارد. هم‌چنین، قنبری، رمضان‌زاده و معصوم‌پور (۱۳۹۰) در مقاله‌ای با عنوان «نگرش ساکنین از ابعاد مسکن روستایی، مطالعه موردی: بخش مرکزی شهرستان کرمانشاه» در ارتباط با رضایت‌مندی روستاییان از مسکن نتیجه می‌گیرند که ساکنان از استحکام و مقاومت مسکن در برابر بلایا رضایت ندارند این وضعیت در مورد معیارهای سیستم گرمایشی و سرمایشی و طراحی و چشم‌انداز مسکن هم صادق است، در مقابل از بهداشت محیط مسکن خود رضایت دارند.

مطالعه خاتون‌آبادی، صابری و ابراهیمی (۱۳۹۰) با هدف بررسی میزان رضایت‌مندی ساکنان از کیفیت محیط سکونتی در روستا - شهر عاشق‌آباد نشان می‌دهد که بین متغیرهای جنسیت، تأهل، سن، تحصیلات، درآمد خانوار و متغیرهای ارتباطی موقعیتی با سازه رضایت‌مندی از کیفیت محیط سکونتی ارتباط معنادار وجود دارد. متغیرهای سن، تحصیلات و درآمد، حدود ۴۹/۷ درصد از تغییرات سطح رضایت افراد را از کیفیت محیط مسکونی تبیین می‌کنند.

مقاله جمشیدی و جمینی (۱۳۹۳) با عنوان «تحلیلی بر وضعیت رضایت‌مندی روستاییان از مسکن روستایی، مطالعه موردی: شهرستان روانسر» که با هدف بررسی و ارزیابی سطح رضایت روستاییان شهرستان روانسر و شناسایی عوامل مؤثر بر رضایت‌مندی آن‌ها از واحد مسکونی خود است، نشان داد سطح رضایت‌مندی در بین ساکنان محدوده مورد مطالعه در پایین‌تر از حد متوسط قرار دارد. هم‌چنین، نتایج نشان داد شش عامل بهداشتی، کالبدی، اقتصادی، تأسیسات، رفاهی و استحکام، ۸۰/۸۸ درصد از کل واریانس متغیرها و عوامل مؤثر بر رضایت‌مندی روستاییان از مسکن خود را تبیین می‌کنند. نتایج پژوهش جمینی، نوری زمان‌آبادی، جمشیدی و ابراهیمی (۱۳۹۳) با عنوان «ارزیابی عوامل مؤثر بر رضایت‌مندی

نام روستا	تعداد خانوار	جمعیت	تعداد نمونه	نام روستا	تعداد خانوار	جمعیت	تعداد نمونه
سلمان آباد	۲۵۱	۸۲۴	۴	صالح آباد	۱۰۴۰	۳۸۳۳	۱۷
محمدآباد عرب	۴۹۹	۱۹۴۱	۸	قشلاق جیتو	۱۸۰۴	۶۸۹۳	۲۶
زواره ور	۱۸۲	۶۴۰	۶	داوود آباد	۱۹۱۱	۷۳۲۳	۲۰
حصار حسن بیک	۳۰۵	۱۰۰۷	۵	جعفرآباد جنگل	۱۴۸	۵۱۶	۳
رستم آباد	۱۷۴	۶۵۰	۶	نجف آباد	۷۲	۲۷۹	۵
قلعه خواجه	۳۴۳	۱۳۳۹	۶	حسن آباد کوه کج	۵۹	۲۰۰	۵
آب باریک	۵۰۰	۲۰۰۷	۸	حاج آباد عربها	۵۹	۲۲۱	۵
دمزآباد	۳۱۴	۱۱۴۷	۵	امین آباد	۳۰۹	۱۰۸۶	۵
موسی آباد بختیاری	۲۸۴	۱۰۳۸	۵	ولی آباد	۹۷۱	۳۸۵۴	۱۵
جعفرآباد اخون	۴۸۲	۱۸۱۰	۸	محمدآباد اعلاء	۱۴۱۱	۵۲۸۳	۱۷
کلاته	۳۲۴	۱۲۱۲	۵	شمس آباد عرب	۵۸	۲۲۱	۵
قشلاق قوئینک	۱۱۵۳	۴۴۲۹	۱۹	علی آباد محیط	۵۵	۲۲۲	۵
ریحان آباد	۱۱۹۱	۴۳۸۶	۱۷	هفت جوبه	۸۰	۲۶۰	۵
خورین	۱۴۸۲	۲۹۴۴۷	۱۹	ظهرآباد	۸۲	۳۲۲	۵
باغ خواص	۷۶۵	۲۶۳۷	۱۳	حسین آباد کاشانی	۱۰۲	۳۵۷	۵

شکل ۱- نقشه موقعیت نقاط روستایی شهرستان ورامین

مأخذ: مرکز آمار ایران، ۱۳۹۰

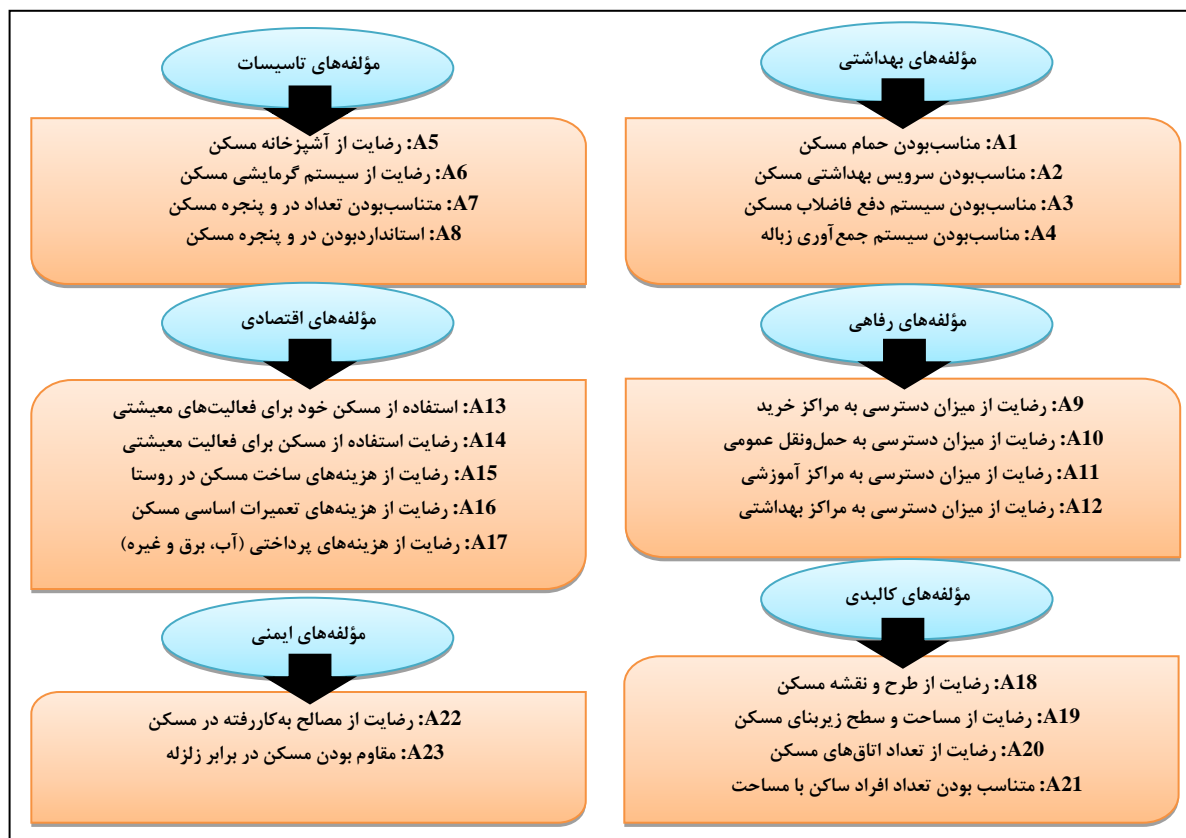
۲.۲. روش تحقیق

رویکرد کلی این پژوهش از نوع پژوهش‌های کمی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها مبتنی بر داده‌های کتابخانه‌ای اسنادی و پیمایش میدانی است. یکی از منابع مهم برای به دست آوردن شاخص‌های مسکن روستایی اسناد بالادستی است. از مهم‌ترین این اسناد می‌توان به قانون اساسی، برنامه چهارم و پنجم توسعه، سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور، اسناد بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و وزارت مسکن و شهرسازی اشاره کرد که در گام نخست برای شناسایی شاخص‌ها از موارد مذکور به

همراه مطالعات مرتبط با حوزه تخصصی و از نظر کارشناسان بهره گرفته شد. بر این اساس، ۲۳ شاخص مطابق شکل (۲) شناسایی و اطلاعات مربوط به شاخص‌ها جمع‌آوری شد. جامعه آماری تعداد ۷۸ روستا در ناحیه همگن شهرستان ورامین در استان تهران است. برای تعیین حجم نمونه، حدود ۵۰ درصد روستاهای ناحیه مورد مطالعه معادل ۴۰ روستا به صورت تصادفی انتخاب شد. سپس براساس فرمول کوکران^{۱۳} (سرای، ۱۳۷۵، ص. ۱۳۶) با سطح اطمینان ۹۵ درصد، دقت احتمالی مطلوب ۵ درصد و پیش‌برآورد واریانس ۰/۲۵ حجم

نسبی هر معیار و تأثیر این گزینه‌ها بر معیارها ۳- فرآیند محاسبه مقادیر عددی برای تعیین رتبه هر یک از گزینه‌ها (کاکالاسکاس، زاوادسکاس و راسلاناس^{۱۷}، ۲۰۰۴، ص. ۴۶۰). در اکثر مسائل تصمیم‌گیری چندمعیاره، نیاز به داشتن و دانستن اهمیت نسبی از شاخص‌ها است؛ به طوری که مجموع آن‌ها برابر با واحد (نرمالیزه) شده باشد و بتواند اهمیت نسبی یا درجه ارجحیت هر شاخص را نسبت به بقیه آن‌ها برای تصمیم‌گیری مورد نظر بسنجد. یکی از روش‌ها برای ارزیابی اوزان شاخص‌های موجود در یک تصمیم‌گیری تکنیک آن‌تروپی شانون است. آن‌تروپی یک مفهوم عمده در علوم فیزیکی، اجتماعی و تئوری اطلاعات است؛ به طوری که نشان‌دهنده مقدار عدم اطمینان موجود از محتوای مورد انتظار اطلاعاتی از یک پیام است. پس از تشکیل ماتریس وضع موجود به منظور نرمالیزه کردن ماتریس وضع موجود، ابتدا باید وزن‌دهی معیارها صورت گیرد که در این پژوهش از روش وزن‌دهی آن‌تروپی شانون استفاده شد. سپس، با استفاده از مدل ویکور رتبه‌بندی شاخص‌ها انجام شده است.

نمونه برابر ۳۷۷ خانوار به دست آمد. سرانجام، براساس «روش نسبت به اندازه»^{۱۴}، تعداد خانوار نمونه تصادفی در هر یک از روستاهای نمونه محاسبه شد و در آن‌ها پرسش‌نامه خانوار تکمیل شد. مشخصات روستاهای منتخب در جدول (۱) آمده است. در علوم جغرافیایی و برنامه‌ریزی‌های محیطی به دلیل پیچیده بودن دستگاه‌های شهری، روستایی و منطقه‌ای معمولاً معیارهای متنوعی باید در راستای تصمیم صحیح به کار گرفته شود. این مورد به نوبه خود موضوع تصمیم‌گیری چندمعیاره^{۱۵} را مطرح می‌کند که در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مناسب به برنامه‌ریزان کمک می‌کند. مدل‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره که اغلب مدل‌های تصمیم‌گیری چندهدفه و مدل‌های تجزیه و تحلیل چندمعیاره^{۱۶} نامیده می‌شوند، مجموعه‌ای از روش‌ها هستند که به تصمیم‌گیرندگان اجازه می‌دهند تا با در نظر گرفتن مجموعه‌ای از معیارهای اغلب متضاد به انتخاب، رتبه‌بندی، ترتیب یا توصیف مجموعه‌ای از گزینه‌ها در فرآیند تصمیم‌گیری بپردازند. همه مدل‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره دارای ۳ مرحله‌اند: ۱- تعیین کردن گزینه‌ها و معیارهای مناسب ۲- اندازه‌گیری مقادیر اهمیت

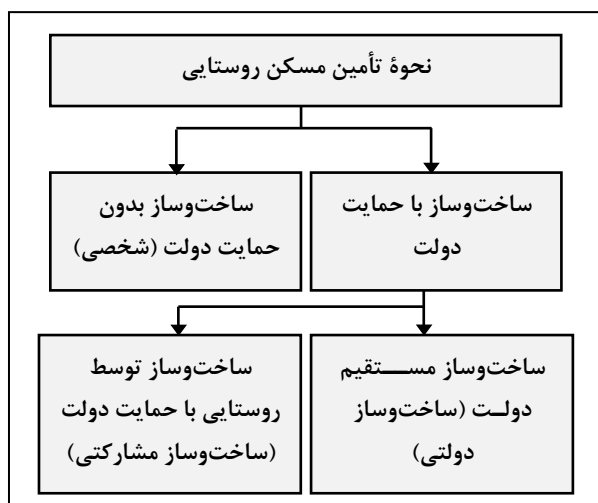
شکل ۲: شاخص‌های میزان رضایت‌مندی روستاییان از مسکن، مأخذ: (مطالعات نگارندگان، ۱۳۹۴)

۳. مبانی نظری

۱.۳.۱. مسکن و مسکن روستایی

مسکن همواره به مثابه یکی از عناصر کلیدی رفاه انسان طی زمان و مکان‌های مختلف مطرح بوده است. زندگی در شرایط مسکن رضایت‌بخش یکی از مهم‌ترین جنبه‌های زندگی انسان است. به این ترتیب، مسکن به عنوان یک سرپناه با هدف ویژه قلمداد می‌شود (تومازوسکی و پراس ۱۸، ۲۰۱۴، ص. ۱۸۴). مسکن در عین حال که عامل اصلی جامعه‌پذیری افراد نسبت به جهان و کالایی عمده و تعیین‌کننده در سازمان اجتماعی فضا است، در شکل‌گیری هویت فردی، روابط اجتماعی و اهداف جمعی افراد نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای دارد (شورت ۱۹، ۲۰۰۶، ص. ۱۹۹). براساس دیدگاه لوکوروبوزیه، هر دو وجه نیازهای جسمی و روحی انسان باید با سازمان‌دهی فضایی مسکن پاسخ داده شود (یاگی ۲۰، ۱۹۸۷؛ غلامی، صیدایی و تقدیسی، ۲۰۱۵). بنابراین، مسکن فضایی است که بتواند زمینه لازم برای رشد فردی و جمعی هر یک از افراد خانوار فراهم کند؛ به نحوی که آن‌ها بتوانند برحسب نیازهای روحی و روانی خود و نوع فعالیت مورد نظر، حریم لازم را بیابند (صمیمی و علمی، ۱۳۸۶، ص. ۵۲). مسکن دارای ابعاد مختلف مکانی، معماری، کالبدی و فیزیکی، اقتصادی، مالی، روان‌شناختی و پزشکی است (کولینگورث و کیور ۲۱، ۱۹۹۷، ص. ۱۶۶).

در ایران مسکن روستایی با توجه به تنوع اقلیمی و جغرافیایی دارای تیپ‌های مختلفی هستند. این مسکن با توجه به ویژگی‌های جغرافیایی، وضعیت زمین، نوع معیشت، شیوه‌های زیستی و سبک زندگی هر ناحیه ساخته شده‌اند. با توجه به دسترسی به مواد اولیه مسکن که اغلب از منابع محلی تأمین می‌شود، روستاییان اقدام به احداث مسکن خود می‌کنند که در نهایت، استانداردهای مربوط به مسکن (عوامل رفاهی، بهداشتی، کالبدی و تأسیسات) رعایت نمی‌شود. از این رو، توجه جدی به کمیت و کیفیت مسکن روستایی، در برنامه‌ریزی‌های توسعه روستایی ضروری است؛ زیرا مسکن مناسب و استاندارد از شاخص‌های توسعه روستایی به شمار می‌آید (قنبری، ۱۳۹۰، ص. ۳۴). در شکل (۳) نحوه تأمین روستایی آمده است.

شکل ۳- نحوه تأمین مسکن روستایی در ایران
مأخذ: بیٹی، ۱۳۹۰، ص. ۱۱۶

۳.۳.۲. نظریه‌های رضایت‌مندی از مسکن

تصور بر این است که تفاوت‌های رضایت از مسکن، بین مسکن واقعی و مورد انتظار، به شرایط مسکن و موقعیت‌های محله وابسته‌اند (گلاسر و هسر ۲۲، ۱۹۸۱؛ محیط و محفود ۲۳، ۲۰۱۵). با توجه به تحقیقات پیشین و ادبیات موضوع در زمینه رضایت مسکونی، سه نظریه اصلی که بیشتر مبتنی بر مطالعات تجربی است، وجود دارد که عبارت‌اند از: ۱- نظریه نیازهای مسکن، ۲- نظریه کمبود مسکن ۳- و نظریه ساختار روانی (روسی ۲۴، ۱۹۵۵؛ محیط و محفود، ۲۰۱۴). نظریه «نیازهای مسکن» به مفهوم رضایت مسکونی یا ناراضی‌تی در چرخه زندگی است (موریس و وینتر ۲۵، ۱۹۷۵؛ سونگ جین، کاتلین و میرا ۲۶، ۲۰۱۴). نظریه «کمبود مسکن» به مفهوم رضایت یا ناراضی‌تی مسکونی قلمداد می‌شود. نظریه «ساختار روانی» رضایت مسکونی که در اصل مفهومی است که افراد به عنوان شناخت ساختار یک «مرجع»، شرایط بین نیازها و خواسته‌ها برای هر جنبه خاصی از وضعیت مسکونی خود در نظر می‌گیرند (گلاسر و ساسردوت ۲۷، ۲۰۰۰؛ محیط و عبدالرحیم ۲۸، ۲۰۱۲). در بیشتر مطالعات تجربی در رضایت مسکن از یک یا ترکیبی از سه نظریه فوق استفاده شده است. در گروهی از این تحقیقات متغیرهای مسکن و محله، مشخصه‌های اجتماعی افراد و هم‌چنین، درک خود از شرایط مسکن و شرایط محله بررسی شده

سکونت را نه به عنوان یک معیار؛ بلکه به عنوان عاملی برای پیش‌بینی رفتار به کار بردند. با این روش پایین‌بودن رضایت-مندی سکونتی می‌تواند پیش‌بینی‌کننده رفتارهایی مثل جابه‌جایی مسکن یا تلاش برای بهبود وضع مسکن در تطابق با نیازهای مطرح شده باشد (آمریگو و آراگونس^{۳۶}، ۱۹۹۰).

۴. یافته‌های تحقیق

روش ویکور با عنوان نشان‌گری کلیدی می‌تواند راه حلی براساس رضایت یا عدم رضایت باشد. رتبه‌بندی‌های مختلف با روش ویکور و براساس رضایت‌مندی پیشنهادشده، نشان‌دهنده اطلاعات در تصمیم‌گیری است؛ علاوه بر آن، رتبه‌بندی‌های مختلف عدم ثبات با ۶ سناریوی آینده نیاز به تصمیم‌گیری را نشان می‌دهد (کیم و چانگ^{۳۷}، ۲۰۱۳، ص. ۵۴).

نحوه پیاده‌سازی مدل ویکور مراحل انجام کار به شرح زیر است:

(الف) محاسبه مقادیر نرمال شده.

(ب) تعیین بهترین و بدترین مقدار برای همه توابع معیارها.

(ج) تعیین وزن و درجه اهمیت خصوصیت‌ها.

همان‌طور که در جدول (۲) مشاهده می‌شود، ابتدا ماتریس جغرافیایی نرمال شده در ۲۳ شاخص برای ۴۰ روستا محاسبه شده است. در این ماتریس، ستون‌ها گویه‌های مورد استفاده در سنجش میزان رضایت‌مندی روستاییان از مسکن است و در ردیف‌ها نیز نام روستاهای مورد مطالعه قرار دارد.

است (لو^{۳۹}، ۱۹۹۹؛ هاپکین، لو، راجرز و سکستون^{۳۰}، ۲۰۱۵). با این حال، در برخی از مطالعات تجربی، کمبود مسکن یک نظریه مفید در توضیح رفتار رضایت و تحرک مسکونی است.

۳.۳. مفهوم رضایت‌مندی

رضایت به حالتی از موجود زنده گفته می‌شود که تمایلات محرک وی به هدف خود رسیده‌اند یا می‌توان آن را احساسی دانست که شخص هنگام رسیدن به آرزوهایش پیدا می‌کند (شعاری‌نژاد، ۱۳۷۵، ص. ۳۶۱). کیفیت ادراک شده شکلی از نگرش است که با رضایت مرتبط است؛ ولی با آن یکی نیست و از مقایسه انتظارات با ادراکات از عملکرد نتیجه می‌شود (پاراسورامان، بری و زیتهمال^{۳۱}، ۱۹۹۱، ص. ۳۳۸). به طور کلی، رضایت‌مندی می‌تواند به عنوان حالتی مطرح شود که در آن انتظارات و توقعات یک فرد در حد مطلوبی برآورده می‌شود (دکر، موسترد و ون کمپن^{۳۲}، ۲۰۰۷، ص. ۴). در تئوری مکان که در روان‌شناسی محیطی مطرح می‌شود، رضایت‌مندی ساکنان را با تجربه خشنودی یا لذت ناشی از زندگی در مکانی خاص می‌توان مشخص کرد (بونایتو، فورنارا، آریسیو، کانسلییری و رحیمی^{۳۳}، ۲۰۱۵). رضایت‌مندی از محل سکونت به عواملی از قبیل امکانات و خدمات تفریحی و رفاهی، فرهنگی، آموزشی، امنیت و آرامش و وجود فضای تعاملات اجتماعی بستگی دارد (پوراحمد، فرهودی، حبیبی و کشاورز، ۱۳۹۰، ص. ۲۱). در این راستا، محققانی هم‌چون اسپیر^{۳۴} (۱۹۸۲)، نیومن و دانکن^{۳۵} (۱۹۷۹) رضایت‌مندی

جدول ۲- ماتریس جغرافیایی نرمال شده

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

	حصار قاضی	خاوه	قلعه بلند	سلمان آباد	محمدآباد	زواره ور	حصار حسن	رستم‌آباد
A1	۰/۰۳۴	۰/۰۳۰	۰/۰۴۹	۰/۰۳۲	۰/۰۰۹	۰/۰۱۳	۰/۰۲۸	۰/۰۵۴
A2	۰/۰۶۳	۰/۰۶۰	۰/۰۱۷	۰/۰۳۹	۰/۰۱۵	۰/۰۱۹	۰/۰۵۸	۰/۰۶۳
A3	۰/۰۴۱	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۴۱	۰/۰۲۰	۰/۰۱۲	۰/۰۲۰
A4	۰/۰۴۲	۰/۰۳۵	۰/۰۶۳	۰/۰۴۰	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷
A5	۰/۰۳۵	۰/۰۵۹	۰/۰۰۸	۰/۰۱۹	۰/۰۳۸	۰/۰۱۶	۰/۰۰۸	۰/۰۱۶
A6	۰/۰۵۴	۰/۰۴۷	۰/۰۰۴	۰/۰۴۰	۰/۰۰۶	۰/۰۳۱	۰/۰۰۲	۰/۰۱۱
A7	۰/۰۳۳	۰/۰۴۰	۰/۰۱۰	۰/۰۱۶	۰/۰۶۷	۰/۰۰۸	۰/۰۴۲	۰/۰۱۳
A8	۰/۰۵۱	۰/۰۰۸	۰/۰۳۳	۰/۰۱۳	۰/۰۵۸	۰/۰۱۱	۰/۰۰۸	۰/۰۱۵
A9	۰/۰۴۸	۰/۰۰۵	۰/۰۳۵	۰/۰۶۱	۰/۰۱۵	۰/۰۳۸	۰/۰۲۰	۰/۰۱۵
A10	۰/۰۳۳	۰/۰۱۵	۰/۰۶۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۵	۰/۰۰۸	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷
A11	۰/۰۴۵	۰/۰۱۵	۰/۰۶۲	۰/۰۱۲	۰/۰۷۲	۰/۰۱۷	۰/۰۰۷	۰/۰۱۲

۰/۰۰۷	۰/۰۴۰	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۳۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷	۰/۰۲۷	۰/۰۶۲	۰/۰۳۵	A12
رستم‌آباد	حصار حسن	زوره ور	محمدآباد	سلمان آباد	قلعه بلند	خاوه	حصار قاضی	حصار بالا	طغان	
۰/۰۱۶	۰/۰۴۲	۰/۰۲۲	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۴۵	۰/۰۱۹	۰/۰۱۳	۰/۰۰۹	۰/۰۵۵	A14
۰/۰۱۳	۰/۰۴۶	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۳۳	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۶۵	۰/۰۱۰	۰/۰۵۴	A15
۰/۰۱۱	۰/۰۴۸	۰/۰۱۴	۰/۰۱۷	۰/۰۶۳	۰/۰۱۷	۰/۰۴۸	۰/۰۱۷	۰/۰۱۱	۰/۰۳۷	A16
۰/۰۱۱	۰/۰۶۹	۰/۰۱۱	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۶۳	۰/۰۲۳	۰/۰۶۶	۰/۰۱۴	۰/۰۴۰	A17
۰/۰۰۹	۰/۰۴۳	۰/۰۱۲	۰/۰۰۹	۰/۰۲۱	۰/۰۱۲	۰/۰۴۶	۰/۰۰۳	۰/۰۳۷	۰/۰۴۹	A18
۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۵۸	۰/۰۱۱	۰/۰۱۳	۰/۰۵۸	۰/۰۱۱	۰/۰۳۰	۰/۰۰۸	۰/۰۶۰	A19
۰/۰۳۷	۰/۰۰۶	۰/۰۳۴	۰/۰۰۹	۰/۰۱۸	۰/۰۳۷	۰/۰۰۶	۰/۰۳۴	۰/۰۰۳	۰/۰۱۵	A20
۰/۰۳۶	۰/۰۰۵	۰/۰۳۹	۰/۰۰۵	۰/۰۳۱	۰/۰۳۶	۰/۰۰۸	۰/۰۵۹	۰/۰۷۰	۰/۰۴۵	A21
۰/۰۱۳	۰/۰۰۵	۰/۰۱۳	۰/۰۴۵	۰/۰۱۰	۰/۰۲۹	۰/۰۴۰	۰/۰۰۸	۰/۰۵۹	۰/۰۶۷	A22
۰/۰۴۱	۰/۰۰۶	۰/۰۳۵	۰/۰۱۲	۰/۰۰۹	۰/۰۷۰	۰/۰۰۹	۰/۰۱۲	۰/۰۷۰	۰/۰۶۷	A23

ادامه جدول ۲- ماتریس جغرافیایی نرمال شده

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

جعفرآباد	خورین	ریحان‌آباد	قشلاق قوئینک	کلاته	جعفرآباد	موسی‌آباد	دمزآباد	احمدآباد	قلعه خواجه	
۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۳۴	۰/۰۱۵	۰/۰۱۸	۰/۰۱۷	۰/۰۱۳	۰/۰۱۷	۰/۰۱۳	۰/۰۱۵	A1
۰/۰۱۷	۰/۰۵۸	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۱۵	۰/۰۴۱	۰/۰۱۰	۰/۰۱۷	A2
۰/۰۳۸	۰/۰۶۶	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۲۰	۰/۰۴۳	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	A3
۰/۰۱۵	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۶۵	۰/۰۱۵	۰/۰۶۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۴۵	۰/۰۱۷	A4
۰/۰۱۹	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۴۳	۰/۰۱۳	۰/۰۴۶	A5
۰/۰۰۶	۰/۰۱۱	۰/۰۱۳	۰/۰۳۱	۰/۰۱۱	۰/۰۰۶	۰/۰۰۹	۰/۰۵۶	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	A6
۰/۰۰۵	۰/۰۶۹	۰/۰۱۸	۰/۰۱۸	۰/۰۱۰	۰/۰۱۳	۰/۰۳۷	۰/۰۱۳	۰/۰۴۲	۰/۰۱۶	A7
۰/۰۳۳	۰/۰۴۰	۰/۰۵۸	۰/۰۵۵	۰/۰۳۳	۰/۰۱۱	۰/۰۳۳	۰/۰۱۱	۰/۰۱۳	۰/۰۱۷	A8
۰/۰۰۷	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۲	۰/۰۱۲	۰/۰۶۶	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۰۵	۰/۰۲۰	A9
۰/۰۰۶	۰/۰۱۷	۰/۰۵۹	۰/۰۱۳	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۵۵	۰/۰۱۵	۰/۰۳۹	۰/۰۲۶	A10
۰/۰۱۵	۰/۰۴۲	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۶۵	۰/۰۱۵	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۱۰	A11
۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۳۵	۰/۰۴۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۶۲	A12
۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۴۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۲۱	۰/۰۱۵	۰/۰۷۵	A13
۰/۰۱۹	۰/۰۲۲	۰/۰۷۵	۰/۰۴۲	۰/۰۲۶	۰/۰۱۳	۰/۰۱۶	۰/۰۲۲	۰/۰۱۹	۰/۰۵۲	A14
۰/۰۴۴	۰/۰۰۷	۰/۰۱۳	۰/۰۴۱	۰/۰۱۵	۰/۰۱۸	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۱۰	۰/۰۱۳	A15
۰/۰۲۰	۰/۰۱۴	۰/۰۲۰	۰/۰۱۱	۰/۰۷۱	۰/۰۱۷	۰/۰۴۰	۰/۰۱۴	۰/۰۰۸	۰/۰۳۷	A16
۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۴۰	۰/۰۱۴	۰/۰۱۷	۰/۰۴۶	۰/۰۱۷	۰/۰۱۴	۰/۰۴۰	۰/۰۰۵	A17
۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۰۶	۰/۰۱۲	۰/۰۷۰	۰/۰۰۶	۰/۰۰۳	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۷۴	A18
۰/۰۰۸	۰/۰۶۹	۰/۰۰۲	۰/۰۱۳	۰/۰۴۱	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۱۱	۰/۰۰۵	۰/۰۳۰	A19
۰/۰۱۵	۰/۰۴۰	۰/۰۰۶	۰/۰۱۲	۰/۰۰۹	۰/۰۷۱	۰/۰۱۲	۰/۰۰۹	۰/۰۱۲	۰/۰۰۹	A20
۰/۰۳۱	۰/۰۰۸	۰/۰۳۶	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۳۱	۰/۰۳۳	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۰/۰۱۱	A21
۰/۰۵۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۳	۰/۰۱۰	۰/۰۱۳	۰/۰۶۱	۰/۰۱۰	۰/۰۱۳	۰/۰۱۶	۰/۰۰۵	A22
۰/۰۰۶	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۷۶	۰/۰۰۳	۰/۰۰۹	۰/۰۴۱	۰/۰۰۹	۰/۰۶۳	۰/۰۳۸	A23

ادامه جدول ۲- ماتریس جغرافیایی نرمال شده

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

	قشلاق عمرآباد	حاج آباد	علی آباد	قشلاق مشهدی	قشلاق ابوالحسن	صالح آباد	قشلاق جیتو	داودآباد	باغ خواص	حسین آباد کاشانی
A1	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۳۴	۰/۰۳۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۳۲	۰/۰۱۵	۰/۰۴۱	۰/۰۴۵
A2	۰/۰۳۴	۰/۰۱۹	۰/۰۱۷	۰/۰۳۹	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۹	۰/۰۱۳	۰/۰۳۶
A3	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷	۰/۰۶۶	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۵۸
A4	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۳۷	۰/۰۱۵	۰/۰۲۲	۰/۰۱۲	۰/۰۶۵
A5	۰/۰۱۳	۰/۰۶۵	۰/۰۷۰	۰/۰۱۰	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۱۰	۰/۰۳۸	۰/۰۱۰	۰/۰۶۵
A6	۰/۰۱۳	۰/۰۲۰	۰/۰۵۸	۰/۰۰۶	۰/۰۱۱	۰/۰۳۶	۰/۰۰۶	۰/۰۳۱	۰/۰۵۱	۰/۰۵۶
A7	۰/۰۱۳	۰/۰۰۶	۰/۰۱۳	۰/۰۱۶	۰/۰۶۷	۰/۰۱۸	۰/۰۱۳	۰/۰۰۸	۰/۰۱۳	۰/۰۲۹
A8	۰/۰۱۱	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۳۱	۰/۰۰۶	۰/۰۳۳	۰/۰۱۳	۰/۰۰۴	۰/۰۱۳	۰/۰۳۵
A9	۰/۰۰۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۰	۰/۰۱۷	۰/۰۷۱	۰/۰۱۰	۰/۰۰۷	۰/۰۶۴	۰/۰۳۵	۰/۰۵۶
A10	۰/۰۳۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۳	۰/۰۱۵	۰/۰۰۴	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۳۷	۰/۰۱۵	۰/۰۳۹
A11	۰/۰۲۰	۰/۰۰۲	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۳۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷	۰/۰۲۰	۰/۰۳۵
A12	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۰	۰/۰۵۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۰	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۳۰
A13	۰/۰۶۹	۰/۰۱۸	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۰۹	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۲۱	۰/۰۱۲	۰/۰۱۸
A14	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۷	۰/۰۱۹	۰/۰۴۲
A15	۰/۰۰۷	۰/۰۱۵	۰/۰۶۰	۰/۰۱۸	۰/۰۳۱	۰/۰۰۷	۰/۰۳۶	۰/۰۱۰	۰/۰۶۵	۰/۰۱۵
A16	۰/۰۶۰	۰/۰۲۲	۰/۰۱۱	۰/۰۰۸	۰/۰۱۷	۰/۰۶۳	۰/۰۱۱	۰/۰۱۴	۰/۰۰۸	۰/۰۱۱
A17	۰/۰۱۴	۰/۰۳۷	۰/۰۱۱	۰/۰۷۲	۰/۰۳۴	۰/۰۱۱	۰/۰۱۷	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۰۸
A18	۰/۰۰۶	۰/۰۶۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۶۴	۰/۰۴۶	۰/۰۰۹	۰/۰۰۹	۰/۰۰۹	۰/۰۱۸
A19	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۶۳	۰/۰۴۹	۰/۰۱۹	۰/۰۰۸	۰/۰۰۵	۰/۰۳۰	۰/۰۱۱	۰/۰۴۷
A20	۰/۰۴۶	۰/۰۱۵	۰/۰۶۵	۰/۰۱۸	۰/۰۱۸	۰/۰۰۶	۰/۰۳۷	۰/۰۰۶	۰/۰۰۶	۰/۰۶۲
A21	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۳۹	۰/۰۱۱	۰/۰۴۹	۰/۰۰۵	۰/۰۳۱	۰/۰۰۸	۰/۰۳۶	۰/۰۳۱
A22	۰/۰۴۰	۰/۰۱۰	۰/۰۰۵	۰/۰۱۰	۰/۰۰۸	۰/۰۴۰	۰/۰۱۰	۰/۰۱۰	۰/۰۱۰	۰/۰۲۹
A23	۰/۰۰۹	۰/۰۳۸	۰/۰۱۲	۰/۰۰۶	۰/۰۳۵	۰/۰۰۹	۰/۰۶۷	۰/۰۰۶	۰/۰۴۷	۰/۰۰۹

ادامه جدول ۲- ماتریس جغرافیایی نرمال شده

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

	حسن آباد	آب باریک	امین آباد	ولی آباد	محمدآباد	شمس آباد	علی آباد	هفت جویه	هیرآباد	نجف آباد
A1	۰/۰۱۱	۰/۰۵۱	۰/۰۳۲	۰/۰۰۹	۰/۰۱۷	۰/۰۳۹	۰/۰۱۷	۰/۰۲۸	۰/۰۱۵	۰/۰۵۱
A2	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۳۹	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۱۹	۰/۰۱۳
A3	۰/۰۱۰	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۶۴	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵
A4	۰/۰۰۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۲۰	۰/۰۱۵	۰/۰۰۲	۰/۰۳۵	۰/۰۱۰	۰/۰۱۷	۰/۰۳۲
A5	۰/۰۲۱	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۱۹	۰/۰۳۸	۰/۰۰۸	۰/۰۱۳	۰/۰۵۹	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲
A6	۰/۰۱۳	۰/۰۵۶	۰/۰۰۹	۰/۰۵۴	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۵۴	۰/۰۱۱	۰/۰۲۹	۰/۰۱۸
A7	۰/۰۰۸	۰/۰۱۸	۰/۰۶۹	۰/۰۰۲	۰/۰۶۱	۰/۰۴۵	۰/۰۱۶	۰/۰۶۱	۰/۰۱۶	۰/۰۰۲
A8	۰/۰۱۱	۰/۰۱۵	۰/۰۱۱	۰/۰۵۱	۰/۰۵۸	۰/۰۰۶	۰/۰۱۱	۰/۰۶۰	۰/۰۱۱	۰/۰۱۱
A9	۰/۰۱۵	۰/۰۶۱	۰/۰۱۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷	۰/۰۳۰	۰/۰۰۷	۰/۰۶۹	۰/۰۱۰	۰/۰۰۷
A10	۰/۰۰۴	۰/۰۵۵	۰/۰۳۱	۰/۰۵۳	۰/۰۱۷	۰/۰۲۸	۰/۰۱۱	۰/۰۰۸	۰/۰۳۳	۰/۰۰۸
A11	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۰۷	۰/۰۴۰	۰/۰۶۰	۰/۰۱۰	۰/۰۱۵	۰/۰۳۰	۰/۰۵۷
A12	۰/۰۳۰	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۱۵	۰/۰۲۷	۰/۰۰۷	۰/۰۵۰	۰/۰۳۲	۰/۰۱۵	۰/۰۷۰
	حسن آباد	آب باریک	امین آباد	ولی آباد	محمدآباد	شمس آباد	علی آباد	هفت جویه	هیرآباد	نجف آباد

۰/۰۵۱	۰/۰۱۵	۰/۰۲۸	۰/۰۱۷	۰/۰۳۹	۰/۰۱۷	۰/۰۰۹	۰/۰۳۲	۰/۰۵۱	۰/۰۱۱	A1
۰/۰۱۳	۰/۰۱۹	۰/۰۱۳	۰/۰۱۵	۰/۰۳۹	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	A2
۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷	۰/۰۲۰	۰/۰۶۴	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۰	A3
۰/۰۳۲	۰/۰۱۷	۰/۰۱۰	۰/۰۳۵	۰/۰۰۲	۰/۰۱۵	۰/۰۲۰	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۰۵	A4
۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۵۹	۰/۰۱۳	۰/۰۰۸	۰/۰۳۸	۰/۰۱۹	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۲۱	A5
۰/۰۱۸	۰/۰۲۹	۰/۰۱۱	۰/۰۵۴	۰/۰۱۳	۰/۰۱۵	۰/۰۵۴	۰/۰۰۹	۰/۰۵۶	۰/۰۱۳	A6
۰/۰۰۲	۰/۰۱۶	۰/۰۶۱	۰/۰۱۶	۰/۰۴۵	۰/۰۶۱	۰/۰۰۲	۰/۰۶۹	۰/۰۱۸	۰/۰۰۸	A7
۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۶۰	۰/۰۱۱	۰/۰۰۶	۰/۰۵۸	۰/۰۵۱	۰/۰۱۱	۰/۰۱۵	۰/۰۱۱	A8
۰/۰۰۷	۰/۰۱۰	۰/۰۶۹	۰/۰۰۷	۰/۰۳۰	۰/۰۱۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۷	۰/۰۶۱	۰/۰۱۵	A9
۰/۰۰۸	۰/۰۳۳	۰/۰۰۸	۰/۰۱۱	۰/۰۲۸	۰/۰۱۷	۰/۰۵۳	۰/۰۳۱	۰/۰۵۵	۰/۰۰۴	A10
۰/۰۵۷	۰/۰۳۰	۰/۰۱۵	۰/۰۱۰	۰/۰۶۰	۰/۰۴۰	۰/۰۰۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	A11
۰/۰۷۰	۰/۰۱۵	۰/۰۳۲	۰/۰۵۰	۰/۰۰۷	۰/۰۲۷	۰/۰۱۵	۰/۰۲۱	۰/۰۲۰	۰/۰۳۰	A12
۰/۰۳۶	۰/۰۲۱	۰/۰۱۵	۰/۰۷۲	۰/۰۲۱	۰/۰۲۴	۰/۰۳۹	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	A13
۰/۰۳۶	۰/۰۱۶	۰/۰۳۶	۰/۰۱۶	۰/۰۰۹	۰/۰۰۳	۰/۰۴۵	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹	۰/۰۱۶	A14
۰/۰۱۰	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۳۹	۰/۰۱۰	۰/۰۰۷	۰/۰۵۷	۰/۰۱۸	۰/۰۳۶	۰/۰۳۱	A15
۰/۰۱۷	۰/۰۰۸	۰/۰۴۵	۰/۰۵۱	۰/۰۲۰	۰/۰۱۱	۰/۰۴۳	۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۰۵	A16
۰/۰۲۳	۰/۰۴۳	۰/۰۱۱	۰/۰۰۸	۰/۰۱۷	۰/۰۲۰	۰/۰۱۷	۰/۰۲۰	۰/۰۱۱	۰/۰۲۰	A17
۰/۰۵۲	۰/۰۴۹	۰/۰۱۵	۰/۰۴۳	۰/۰۱۵	۰/۰۴۰	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۰۹	۰/۰۰۹	A18
۰/۰۰۸	۰/۰۱۳	۰/۰۰۲	۰/۰۶۰	۰/۰۰۲	۰/۰۱۲	۰/۰۴۷	۰/۰۱۱	۰/۰۶۳	۰/۰۴۴	A19
۰/۰۳۷	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۴۳	۰/۰۰۹	۰/۰۳۴	۰/۰۰۹	۰/۰۶۸	۰/۰۷۱	۰/۰۱۵	A20
۰/۰۱۱	۰/۰۰۵	۰/۰۳۹	۰/۰۳۱	۰/۰۳۳	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۳۹	۰/۰۶۵	۰/۰۰۵	A21
۰/۰۲۹	۰/۰۰۲	۰/۰۳۴	۰/۰۶۱	۰/۰۳۷	۰/۰۰۸	۰/۰۱۳	۰/۰۳۲	۰/۰۳۷	۰/۰۵۳	A22
۰/۰۱۲	۰/۰۴۱	۰/۰۰۳	۰/۰۰۶	۰/۰۶۷	۰/۰۰۳	۰/۰۰۶	۰/۰۳۵	۰/۰۱۵	۰/۰۰۹	A23

(۳) درج شده است. در گام بعد برای وزن‌دار کردن ماتریس نرمال، ابتدا وزن هر یک از معیارها را محاسبه کردیم که در این زمینه از روش آنترویی شانون استفاده شد و سپس وزن و درجه اهمیت شاخص‌ها به دست آمد که در جدول (۴) آمده است. پس از تعیین وزن معیارها، مقادیر ماتریس نرمال هر یک از گزینه‌ها بر وزن معیارها ضرب می‌شود و در نهایت، ماتریس نرمال وزن‌دار به دست می‌آید.

در گام بعدی بهترین و بدترین مقدار برای همه توابع معیارها در جدول (۳) محاسبه شد که آن‌ها به ترتیب، f_j^* و f_j^- نامیده می‌شوند. در مورد شاخص مناسب بودن حمام مسکن بزرگ‌ترین مقدار از جدول $0/007$ و کوچک‌ترین مقدار $0/001$ است. بنابراین، $f_j^* = 0/007$ و $f_j^- = 0/001$ است. در مورد شاخص مناسب بودن سرویس بهداشتی مسکن، بزرگ‌ترین مقدار از جدول $0/010$ و کوچک‌ترین مقدار $0/001$ است. در مورد شاخص مناسب بودن سیستم دفع فاضلاب بزرگ‌ترین مقدار از جدول $0/011$ و کوچک‌ترین مقدار $0/001$ است. در مورد شاخص مناسب بودن سیستم جمع‌آوری زباله بزرگ‌ترین مقدار از جدول $0/012$ و کوچک‌ترین مقدار $0/001$ است. سایر مقادیر برای دیگر گزینه‌ها به همین صورت در سطرهای جدول

جدول ۳- بهترین و بدترین مقدار برای همه توابع معیارها

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

شاخص	FMAX	FMIN
A1	۰/۰۰۷	۰/۰۰۱
A2	۰/۰۱۰	۰/۰۰۱
A3	۰/۰۱۱	۰/۰۰۱
A4	۰/۰۱۲	۰/۰۰۱
A5	۰/۰۱۶	۰/۰۰۱
A6	۰/۰۱۴	۰/۰۰۱
A7	۰/۰۱۸	۰/۰۰۱
A8	۰/۰۱۳	۰/۰۰۱
A9	۰/۰۱۸	۰/۰۰۱
A10	۰/۰۱۲	۰/۰۰۱
A11	۰/۰۱۴	۰/۰۰۱
A12	۰/۰۱۱	۰/۰۰۱
A13	۰/۰۱۵	۰/۰۰۱
A14	۰/۰۱۱	۰/۰۰۱
A15	۰/۰۱۲	۰/۰۰۱
A16	۰/۰۱۵	۰/۰۰۱
A17	۰/۰۱۳	۰/۰۰۱
A18	۰/۰۱۹	۰/۰۰۱
A19	۰/۰۲۰	۰/۰۰۱
A20	۰/۰۲۱	۰/۰۰۱
A21	۰/۰۱۷	۰/۰۰۱
A22	۰/۰۱۶	۰/۰۰۱
A23	۰/۰۱۱	۰/۰۰۱

جدول ۴- وزن معیارها بر اساس آنتروپی

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

شاخص	WI
A1	۰/۰۳۳
A2	۰/۰۳۰
A3	۰/۰۳۳
A4	۰/۰۳۵
A5	۰/۰۴۸
A6	۰/۰۴۸
A7	۰/۰۵۳
A8	۰/۰۴۳
A9	۰/۰۵۲
A10	۰/۰۳۸
A11	۰/۰۳۹
A12	۰/۰۳۳
A13	۰/۰۳۹
A14	۰/۰۳۷
A15	۰/۰۳۷
A16	۰/۰۴۲
A17	۰/۰۳۷
A18	۰/۰۵۵
A19	۰/۰۶۱
A20	۱/۵۳۲
A21	۰/۰۴۸
A22	۰/۰۴۸
A23	۰/۰۶۷

د) محاسبه فاصله گزینه‌ها از راه حل ایده‌آل و سپس حاصل جمع آن‌ها برای ارزش نهایی

ه) محاسبه مقدار ویکور Q_i (جدول ۶)

زمانی که مقدار وزن و استراتژی اکثریت موافق معیار یا حداکثر مطلوبیت گروهی بزرگتر از ۰/۵ باشد، شاخص Q_i منجر به اکثریت موافق می‌شود و هنگامی که مقدار آن کمتر از ۰/۵ می‌شود، شاخص Q_i بیان‌گر نگرش منفی اکثریت است. به طور کلی وقتی مقدار v برابر ۰/۵ است بیان‌گر نگرش توافقی متخصصان ارزیابی است.

S بیان‌گر میزان فاصله از راه حل ایده‌آل مثبت، R فاصله از راه حل ایده‌آل منفی و Q مقدار ویکور است.

همان‌طور که در جدول (۶) مشاهده می‌شود، براساس مقادیر Q_i محاسبه‌شده، گزینه‌ها رتبه‌بندی شده است. شایان

ذکر است که در تکنیک ویکور هرچه قدر مقدار Q_i کمتر باشد، رتبه آن مؤلفه بیشتر است که این موضوع یکی از تفاوت‌های اساسی این مدل با سایر مدل‌های رتبه‌بندی است. با توجه به سطح رضایت‌مندی روستاییان که توسط ۲۳ شاخص سنجیده شده است و با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در جدول (۵) مقادیر سنجش و ارزیابی کمی و کیفی بین ارزش‌های ۰/۲۰-۰/۸۰ سطح رضایت‌مندی خیلی زیاد تا ۰/۸۰-۰/۱۰ سطح رضایت‌مندی خیلی کم دسته‌بندی شده است و هرچه عدد ارزش ویکور برای هر روستا کمتر باشد، منطقه مورد نظر وضعیت بهتر و سطح بالاتری از سطح رضایت‌مندی نسبت به مسکن را دارد. بر همین اساس، سطح رضایت‌مندی روستاها در جدول (۶) دسته‌بندی شده است.

جدول ۵- مقادیر سنجش و ارزیابی سطح کمی و کیفی رضایت‌مندی از مسکن

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

ارزش ویکور	۰-۰/۲۰	۰/۴۰-۰/۲۰۱	۰/۰-۶۰/۴۰۱	۰/۰-۸۰/۶۰۱	۰-۱/۸۰۱
سطح رضایت‌مندی	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم

جدول ۶- محاسبات R, S, Q و رتبه‌بندی نهایی شاخص‌های رضایت‌مندی از مسکن روستایی شهرستان ورامین

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۴

نام روستا	S	R	Q	رتبه	سطح رضایت‌مندی
طغان	۰/۳۴۷	۰/۰۴۹۰	۰	۱	خیلی زیاد
دمزآباد	۰/۱۲۴	۰/۰۱۹۱	۰/۷۴۲	۲	کم
کلاته	۰/۱۰۷	۰/۰۱۹۱	۰/۷۷۰	۳	کم
حصار بالا	۰/۱۲۶	۰/۰۱۶۳	۰/۷۷۳	۴	کم
هفت جوبه	۰/۱۰۹	۰/۰۱۷۸	۰/۷۸۰	۵	کم
باغ خواص	۰/۱۱۰	۰/۰۱۷۷	۰/۷۸۳	۶	کم
صالح‌آباد	۰/۱۱۵	۰/۰۱۶۸	۰/۷۸۵	۷	کم
سلمان‌آباد	۰/۱۳۰	۰/۰۱۴۶	۰/۷۸۷	۸	کم
ظهير‌آباد	۰/۱۱۷	۰/۰۱۶۲	۰/۷۸۹	۹	کم
ولی‌آباد	۰/۰۹۱	۰/۰۱۸۳	۰/۸۰۷	۱۰	خیلی کم
آب باریک	۰/۰۸۷	۰/۰۱۸۱	۰/۸۱۷	۱۱	خیلی کم
خاوه	۰/۱۱۴	۰/۰۱۳۴	۰/۸۲۹	۱۲	خیلی کم
قشلاق مشهدی محمد	۰/۱۰۱	۰/۰۱۴۸	۰/۸۳۴	۱۳	خیلی کم
حصار حسن بیک	۰/۰۹۴	۰/۰۱۵۶	۰/۸۵۳	۱۴	خیلی کم
قشلاق قوئینک	۰/۰۸۵	۰/۰۱۶۵	۰/۸۴۰	۱۵	خیلی کم
رستم‌آباد	۰/۱۰۸	۰/۰۱۲۱	۰/۸۵۵	۱۶	خیلی کم
حصار قاضی	۰/۰۹۵	۰/۰۱۳۶	۰/۸۵۷	۱۷	خیلی کم
جعفرآباد جنگل	۰/۰۸۰	۰/۰۱۵۶	۰/۸۵۹	۱۸	خیلی کم
امین‌آباد	۰/۰۷۶	۰/۰۱۵۰	۰/۸۷۴	۱۹	خیلی کم
قشلاق عمرآباد	۰/۰۸۳	۰/۰۱۲۵	۰/۸۷۵	۲۰	خیلی کم
حسن‌آباد کوه گج	۰/۰۹۱	۰/۰۱۲۸	۰/۸۷۶	۲۱	خیلی کم
احمدآباد وسط	۰/۰۸۵	۰/۰۱۲۳	۰/۸۸۰	۲۲	خیلی کم
قلعه بلند	۰/۰۸۴	۰/۰۱۳۲	۰/۸۸۲	۲۳	خیلی کم
قشلاق جیتو	۰/۰۸۵	۰/۰۱۲۳	۰/۸۹۰	۲۴	خیلی کم
محمدآباد اعلا	۰/۰۹۱	۰/۰۱۱۵	۰/۸۹۱	۲۵	خیلی کم
شمس‌آباد عرب	۰/۰۸۱	۰/۰۱۲۲	۰/۸۹۶	۲۶	خیلی کم
محمدآباد عرب	۰/۰۸۹	۰/۰۱۱۱	۰/۸۹۹	۲۷	خیلی کم
موسی‌آباد بختیاری	۰/۰۷۴	۰/۰۱۲۰	۰/۹۱۲	۲۸	خیلی کم
علی‌آباد محیط	۰/۰۸۰	۰/۰۱۰۸	۰/۹۱۸	۲۹	خیلی کم
حاج‌آباد عرب‌ها	۰/۰۶۶	۰/۰۱۱۹	۰/۹۲۸	۳۰	خیلی کم
ریحان‌آباد	۰/۰۷۵	۰/۰۰۹۹	۰/۹۳۶	۳۱	خیلی کم
داوود‌آباد	۰/۰۷۱	۰/۰۱۰۴	۰/۹۳۸	۳۲	خیلی کم
جعفرآباد اخوان	۰/۰۷۰	۰/۰۱۰۱	۰/۹۴۲	۳۳	خیلی کم
قشلاق مشهدی ابوالحسن	۰/۰۶۴	۰/۰۱۰۹	۰/۹۴۴	۳۴	خیلی کم
قلعه خواجه	۰/۰۶۹	۰/۰۰۹۹	۰/۹۴۷	۳۵	خیلی کم
زواره ور	۰/۰۶۶	۰/۰۱۰۲	۰/۹۴۸	۳۶	خیلی کم
خورین	۰/۰۷۱	۰/۰۰۹۱	۰/۹۵۳	۳۷	خیلی کم
علی‌آباد فرسوده	۰/۰۵۹	۰/۰۰۹۳	۰/۹۷۲	۳۸	خیلی کم
نجف‌آباد	۰/۰۶۵	۰/۰۰۸۳	۰/۹۷۴	۳۹	خیلی کم
حسین‌آباد کاشانی	۰/۰۵۰	۰/۰۱۰۳	۰/۹۷۵	۴۰	خیلی کم

به منظور تعیین و رتبه‌بندی سطح رضایت‌مندی از مسکن روستایی شهرستان ورامین با استفاده از تکنیک ویکور از معیارها و گزینه‌های متفاوت استفاده شد و همان‌طور که در جدول (۶) مشاهده می‌شود، نتایج رتبه‌بندی مشخص می‌کند نقاط روستایی شهرستان ورامین به نسبت میزان رضایت‌مندی از مسکن در سطوح مختلفی قرار داشته‌اند که از این بین ۳۱ روستا در سطح رضایت‌مندی خیلی کم، ۸ روستا در سطح کم و تنها ۱ روستا در سطح خیلی زیاد قرار گرفته‌اند. روستای طغان در بخش جوادآباد دهستان بهنام عرب جنوبی با رتبه (۱) و سطح رضایت‌مندی خیلی زیاد (۰)، در بالاترین رتبه و روستای حسین‌آباد کاشانی در بخش مرکزی دهستان بهنام وسط با سطح رضایت‌مندی بسیار کم (۰/۹۷۵)، در پایین‌ترین رتبه قرار دارد. با توجه به مقدار Q برای هر روستاها مشاهده می‌شود فاصله سطح روستاها به لحاظ رضایت‌مندی نسبت به هم مشابه بوده و از این لحاظ تفاوت چشم‌گیر و بسیار زیادی با یکدیگر ندارند؛ ولی قرار گرفتن ۳۰ روستا از ۴۰ روستای مورد مطالعه با سطح رضایت‌مندی خیلی کم نشان‌گر این است که سطح رضایت‌مندی در ساکنان محدوده در پایین‌تر از حد متوسط قرار دارد.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

مسکن در زمره اساسی‌ترین و حساس‌ترین بخش‌ها در برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و اجتماعی و کالبدی است و دسترسی به مسکن مناسب برای همه خانوارهای شهری و روستایی به‌ویژه اقشار ضعیف و آسیب‌پذیر جامعه که معمولاً قشر وسیعی از آن‌ها در روستاها زندگی می‌کنند، از مهم‌ترین چالش‌های دولت‌ها و سیاست‌گذاران به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه است و بنا به دلایل مختلفی هم‌چون رشد سریع جمعیت، مهاجرت‌های داخلی، فقدان منابع مالی کافی، مشکلات مربوط به عرضه زمین، تأمین مصالح ساختمانی و کمبود نیروی انسانی متخصص و مهم‌تر از همه، نبود خط‌مشی، سیاست‌گذاری و برنامه‌های مناسب درباره زمین و مسکن و غیره این مشکل به صورت حاد و بحرانی درآمده است (به نقل از مضمون پورمحمدی، ۱۳۸۸، ص. ۷). در نتیجه، مسأله مسکن به دو صورت کمی و کیفی همواره و در تمامی جهان با مشکلات متعددی روبه‌روست؛ اما تجلی بیشتر این مسائل را می‌توان در زمینه مسکن روستایی شاهد بود که بیش از سایر مسکن از وضع جغرافیایی و الگوی معیشت

خانواده‌ها تأثیر پذیرفته است و به دلیل ایفای کارکردهای مختلف، نقش بی‌بدیلی در زندگی مردمان آن ایفا کرده و هرگونه تغییری در آن در تمامی ابعاد زندگی روستاییان تأثیرگذار است. بنابراین، می‌توان اهمیتی دوچندان برای آن قایل شد. طبق آخرین سرشماری در سال ۱۳۹۰ در حدود ۲۸/۵ درصد از جمعیت ۷۵ میلیونی کشور شامل ۵/۷ خانوار در حدود ۵ میلیون واحد مسکونی روستایی سکونت دارند و با احتساب رشد طبیعی جمعیت و تراکم ۱/۱۴ خانوار نیاز به مسکن جدید امری مهم محسوب می‌شود. بر همین اساس و بنا به دلایل دیگری هم‌چون تحول شرایط زندگی و الزام تطابق با شرایط حال، ضرورت کاهش خسارت بلایای طبیعی، سیل، زلزله، طوفان و رانش زمین، الزامات بهسازی و مقاوم‌سازی مساکن وابسته، فراهم‌آوردن محیط مناسب زندگی و توازن شهر و روستا و به‌وجودآوردن شرایط مناسب زندگی برای جوانان و افراد تحصیل‌کرده، عدم رعایت ضوابط فنی در ساخت‌وساز براساس مطالعات و بررسی‌های انجام‌پذیرفته، روستاهای کشور از نظر کالبدی و فیزیکی دچار مسائل عدیده‌ای می‌باشند (قنبری، ۱۳۹۰، صص. ۳۶-۳۷). در نتیجه، عوامل مذکور باعث شده توجه دولت، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان به منظور عمران و آبادانی مسکن مناطق روستایی و ارتقای کمی و کیفی آن بیش از پیش به سوی مسکن روستایی جلب شود و برای رسیدن به وضع مطلوب، تدوین برنامه‌های جامع در زمینه مسکن روستایی پیش‌بینی شده است که اولین قدم در آن مطالعه وضع موجود است و یکی از موارد مورد توجه شناسایی عوامل مؤثر و میزان رضایت‌مندی جهت ارزیابی ادراک و احساسات ساکنان از واحد مسکونی و محیط زندگی آن‌ها است و می‌تواند در راستای تحلیل وضع موجود سکونتی و فراهم‌آوردن زمینه‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری برای ارتقای سطح کمی و کیفی محدوده‌های سکونتی مثرتر واقع شود. بر همین اساس، در این پژوهش و در دو مرحله ابتدا اندازه‌گیری سطح رضایت روستاییان شهرستان ورامین از مسکن خود توسط ۲۳ شاخص در ۶ مؤلفه بهداشتی، تأسیسات، رفاهی، اقتصادی، کالبدی و ایمنی سنجیده شد و سپس در مرحله دوم رتبه‌بندی سطح رضایت روستاها با استفاده از تکنیک ویکور انجام گرفت. نتایج بیان‌گر آن است که نقاط روستایی شهرستان ورامین به نسبت میزان رضایت‌مندی از مسکن در سطوح مختلفی قرار داشته‌اند که از

- ارائه برنامه‌های جامع مسکن در جهت بهبود کیفیت مسکن روستایی با اولویت‌بندی روستاهای محروم‌تر و دارای پایین‌ترین رتبه.
- افزایش نظارت از سوی نهادهای متولی در ساخت‌وسازهای صورت گرفته در مسکن روستایی.
- توجه در الگوهای نوین مسکن روستایی به تنوع کارکردی آن و نه فقط الگوی مسکن الگوبرداری‌شده شهری.
- توسعه کمی و کیفی انواع زیرساخت‌های سکونت‌گاهی و امکانات دسترسی و ارتباطی مردم به امکانات.
- در نظر گرفتن تسهیلات مناسب برای ساخت، بهسازی و نوسازی مسکن روستاییان و به‌ویژه دهک‌های پایین اقتصادی به همراه سیاست‌های حمایتی اقتصادی و اشتغال.
- استفاده از الگوهای طراحی متناسب با مسکن روستا به همراه به‌کارگیری فن‌آوری‌های روز در ساخت.

یادداشت‌ها

1. Dittman & Goebel
2. Zanuzdana, Khan & Kraeme
3. Preiser
4. Adriaanse
5. Hong
6. Elsinga & Hoekstra
7. Westaway
8. Baiden, Arku, Luginaah & Asiedu
9. Tomaszewski
10. Hong
11. Türkoğlu
12. Diaz-Serrano & Stoyanova
13. Cochran
14. Probability Proportional to Size (p.p.s)
15. Multiple- Criteria - Decision - Making
16. Multiple- Criteria Analyze Model
17. Kakalauskas, Zavadskas & Raslanas
18. Tomaszewski
19. Short
20. Yagi
21. Cullingworth & Caves
22. Glaeser & Hesser
23. Mohit & Mahfound
24. Rossi
25. Morris and Winter
26. Sung Jin, Kathleen & Mira
27. Glaeser & Sacerdote
28. Zaiton
29. Lu

این بین، ۳۱ روستا (ولی‌آباد، آب باریک، خاوه، قشلاق مشهدی محمد، حصار حسن بیک، قشلاق قوئینک، رستم‌آباد، حصار قاضی، جعفرآباد جنگل، امین‌آباد، قشلاق عمرآباد، حسن‌آباد کوه گچ، احمدآباد وسط، قلعه بلند، قشلاق جیتو، محمدآباد اعلا، شمس‌آباد عرب، محمدآباد عرب، موسی‌آباد بختیاری، علی‌آباد محیط، حاج‌آباد عرب‌ها، ریحان‌آباد، داوود آباد، جعفرآباد اخوان، قشلاق مشهدی ابوالحسن، قلعه خواجه، زواره ور، خورین، علی‌آباد فرسوده، نجف‌آباد حسین‌آباد کاشانی)، در سطح رضایت‌مندی خیلی کم، ۸ روستا (دمزآباد، کلاته، حصار بالا، هفت جوبه، باغ خواص، صالح‌آباد، سلمان آباد، ظهیرآباد)، در سطح کم و تنها ۱ روستا (طغان)، در سطح خیلی زیاد قرار گرفته‌اند. روستای طغان در بخش جوادآباد دهستان بهنام عرب جنوبی با رتبه ۱ و سطح رضایت‌مندی خیلی زیاد (۰)، در بالاترین رتبه و روستای حسین‌آباد کاشانی در بخش مرکزی دهستان بهنام وسط با سطح رضایت‌مندی بسیار کم (۰/۹۷۵)، در پایین‌ترین رتبه قرار دارند. فاصله سطح روستاها به لحاظ سطح رضایت‌مندی نسبت به هم مشابه بوده و از این لحاظ تفاوت چشم‌گیر و بسیار زیادی با یکدیگر ندارند؛ ولی قرارگرفتن ۳۰ روستا از ۴۰ روستای مورد مطالعه با سطح رضایت‌مندی خیلی کم نشان‌گر این است که سطح رضایت‌مندی در ساکنان محدوده مورد مطالعه بسیار پایین‌تر از حد متوسط قرار دارد، هرچند سطح متفاوت رضایت‌مندی می‌تواند از عوامل مختلف در روستاهای مورد بررسی تاثیر پذیرفته باشد، به‌طور کل آنچه در این میان بیش از همه باید مورد توجه قرار گیرد، این است که اگر این مسأله و شکاف برطرف نشود و مورد غفلت و بی‌توجهی قرار گیرد، طی زمان باعث برهم‌خوردن تعادل اجتماعی-اقتصادی در نظام سکونت‌گاهی منطقه شده و موجب می‌شود بخش قابل‌توجهی از جمعیت سکونت‌گاه‌های روستایی برای دسترسی به امکانات و تأمین شرایط آسایش به سوی شهرها گسیل شوند که این مسأله به دلیل واقع‌شدن شهرستان ورامین در حوزه نفوذ کلان‌شهر تهران به عنوان پایتخت باعث بروز زمینه‌های نابه‌سامانی در روستاها به عنوان مبدأ و شهرها به عنوان مقصد می‌شود. در همین زمینه، موارد زیر به عنوان پیشنهاد مطرح می‌شود:

- نگاه ویژه و تخصصی برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران در بخش ارتقای کمی و کیفی مسکن روستایی.

34. Spear	30. Hopkin, Lu, Rogers & Sexton
35. Newman and Duncan	31. Parasuraman, Berry & Zeithaml
36. Amerigo & Aragones	32. Dekker, Musterd & van Kempen
37. Kim and Chung	33. Bonaiuto, Fornara, Ariccio, Cancellieri & Rahimi

کتابنامه

- Adriaanse, C. C. M. (2007). Measuring residential satisfaction: a residential environmental satisfaction scale (RESS). *Journal of housing and the built environment*, 22(3), 287-304.
- Amérigo, M., & Aragonés, J. I. (1990). Residential satisfaction in council housing. *Journal of Environmental Psychology*, 10(4), 313-325.
- Baiden, P., Arku, G., Luginaah, I., & Asiedu, A. B. (2011). An assessment of residents' housing satisfaction and coping in Accra, Ghana. *Journal of Public Health*, 19(1), 29-37.
- Beytii, H. (1391/2012). Analyzing position of the local patterns in upgrading countryside dwelling (Based on studying on East Azerbaijan Province). *Urban Management*, 10(29), 115-129. [In Persian]
- Bonaiuto, M., Fornara, F., Ariccio, S., Cancellieri, U. G., & Rahimi, L. (2015). Perceived residential environment quality indicators (PREQIs) relevance for UN-HABITAT City Prosperity Index (CPI). *Habitat International*, 45, 53-63.
- Bruin, M. J., & Cook, C. C. (1997). Understanding constraints and residential satisfaction among low-income single-parent families. *Environment and Behavior*, 29(4), 532-553.
- Chatterjee, P., Athawale, V. M., & Chakraborty, S. (2009). Selection of materials using compromise ranking and outranking methods. *Materials & Design*, 30(10), 4043-4053.
- Chen, L. Y., & Wang, T. C. (2009). Optimizing partners' choice in IS/IT outsourcing projects: The strategic decision of fuzzy VIKOR. *International Journal of Production Economics*, 120(1), 233-242.
- Cullingworth, J. B., & Caves, R. (1997). *Planning in the USA: policies, issues, and processes*. Routledge.
- Dekker, K., Musterd, S., & van Kempen, R. (2007, June). Explaining differentials in housing and neighbourhood satisfaction in post-WWII large housing estates in European cities. *In European Network for Housing Research (ENHR) conference*, Rotterdam (pp. 15-28).
- Diaz-Serrano, L., & Stoyanova, A. P. (2010). Mobility and housing satisfaction: an empirical analysis for 12 EU countries. *Journal of Economic Geography*, 10(5), 661-683.
- Dittmann, J., & Goebel, J. (2010). Your house, your car, your education: The socioeconomic situation of the neighborhood and its impact on life satisfaction in Germany. *Social Indicators Research*, 96(3), 497-513.
- Elsinga, M., & Hoekstra, J. (2005). Homeownership and housing satisfaction. *Journal of Housing and the Built Environment*, 20(4), 401-424.
- Galster, G. C., & Hesser, G. W. (1981). Residential satisfaction compositional and contextual correlates. *Environment and behavior*, 13(6), 735-758.
- Ghanbri, A. (1390/2011). An analysis of rural housing inequalities in counties of East Azerbaijan Province in year 2008. *Journal of Housing & Rural Environment*, 30 (136), 33-50. [In Persian]
- Ghanbri, N. (1389/2010). The Analysis of Suitable Housing in Villagers Opinion Case Study: Central District Villages of Kermanshah Township, *Territory*, 7 (28), 65-78. [In Persian]
- Ghanbri, N., Ramezanzadeh Lasbooyee, M., Masompour Samakosh, J. (1390/2011). Attitude of residents of rural housing quality (Case study: Rural areas in Central District of the county of Kermanshah), *Quarterly Journal of Human Geography*, 3 (3), 105-120. (In Persian).
- Gholami, A., Seidaie, E., Taghdisi, A., (2015). The Study of the Environmental Sustainability of Rural Housing in Lorestan province, Iran, *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 5(6) 1-14.
- Glaeser, E. L., & Sacerdote, B. (2000). The social consequences of housing (No. w8034). *National Bureau of Economic Research*.
- Hajinejad, A., & Rafieyan, M. (1390/2011). Assessment and ranking of the effective factors on level of citizen satisfaction with environmental quality of life (Case study: Old and new urban pattern of Shiraz

- city). *Human Geography Research Quarterly*, 43(77), 129-144. [In Persian]
21. Haughton, G., & Hunter, C. (2004). *Sustainable cities*. Newyork, Routledge.
 22. Hong, T. T. (2012). Housing satisfaction in medium- and high-cost housing: The case of Greater Kuala Lumpur, Malaysia. *Habitat International*, 36(1), 108- 116.
 23. Hopkin, T., Lu, S. L., Rogers, P., & Sexton, M. G. (2015). *Investigating the impact of defects on key stakeholders in the UK new housing sector*. Retrived 2 April 2016 from <https://open.library.ubc.ca/cIRcle/collections/52660/items/1.0076387>
 24. Ibem, E. O., & Alagbe, O. A. (2015). Investigating dimensions of housing adequacy evaluation by Residents in public housing: Factor analysis approach. *Facilities*, 33(7/8), 465-484.
 25. Jamini, D., Nori Zamanabadi, S.H., Jamshidi, A., Ebrahimi, M.S. (1393/2014). review and assessment of factors influencing villagers' satisfaction with rural housing (Case study: Avramanat Region, Kermanshah Province). *Journal of Research and Rural Planning*, 3(6), 1-15. [In Persian]
 26. Jamshidi, A., & Jamini, D. (1393/2014). An analysis of the villagers' satisfaction of rural settlements (Case study: Ravansar County). *Journal of Housing and Rural Environment*, 34 (149), 79-90. [In Persian]
 27. Kaklauskas, A., Zavadskas, E. K., & Raslanas, S. (2004). Decision support systems in Lithuania. *Mathematical and Computer Modelling*, 8(2), 26-31.
 28. Khatoonabadi, A., Saberi, Z., Ebrahimi, M.S. (1390/2011). The level of resident's satisfaction with residential environmental quality: A case study of Ashegh Abad Village Town. *Journal of Rural and Development*, 14 (1), 83-99. [In Persian]
 29. Kim, Y., & Chung, E. S. (2013). Fuzzy VIKOR approach for assessing the vulnerability of the water supply to climate change and variability in South Korea. *Applied Mathematical Modelling*, 37(22), 9419-9430.
 30. Liu, W., Spaargaren, G., Mol, A. P., Heerink, N., & Wang, C. (2014). Low carbon rural housing provision in China: participation and decision making. *Journal of Rural Studies*, 35, 80-90.
 31. Lu, M. (1999). Determinants of residential satisfaction: Ordered logit vs. regression models. *Growth and change*, 30(2), 264-287.
 32. Maleki, S., Azad Bakht, T., & Saremi, S. (1394/2015). Check people's satisfaction with the quality of rural housing rural South Kouhdasht. *Third National Conference on Tourism, Geography and Stable Environment* (pp.13-1), Hamedan, Iran. [In Persian]
 33. Mohit, M. A., & Abdul Rahim, Z. (2012). Assessment of residential satisfaction in high-rise condominium and terrace housing: case studies from Kuala Lumpur.
 34. Mohit, M. A., & Mahfoud, A. K. A. (2015). Appraisal of residential satisfaction in double-storey terrace housing in Kuala Lumpur, Malaysia. *Habitat International*, 49, 286-293.
 35. Mohit, M. A., Mahfoud, AL- KH. A. M. (2015). Appraisal of residential satisfaction in double-storey terrace housing in Kuala Lumpur, Malaysia. *Habitat International*, 49(3), 286-293.
 36. Morris, E. W., & Winter, M. (1975). A theory of family housing adjustment. *Journal of Marriage and the Family*, 79-88.
 37. Opricovic, S., & Tzeng, G. H. (2007). Extended VIKOR method in comparison with outranking methods. *European journal of operational research*, 178(2), 514-529.
 38. Parasuraman, A., Berry, L. L., & Zeithaml, V. A. (1991). Perceived service quality as a customer-based performance measure: An empirical examination of organizational barriers using an extended service quality model. *Human Resource Management*, 30(3), 335-364.
 39. Pourahmad, A., Farhudy, R., Habibi, K., & Keshavarz, M. (1390/2011). Analysis the role of residential environment quality in spatial movement of intra-urban population (Case study: The old texture of Khorramabad). *Human Geography Research Quarterly*, 43 (75), 17-36. [In Persian]
 40. Pourmohammadi, M.R. (1388/2010). *Planning for housing* (6th Ed.). Tehran: SAMT Publication. [In Persian]
 41. Preiser, W. F. (1989). Towards a performance-based conceptual framework for systematic POEs. *In Building evaluation* (pp. 1-7). Springer US.
 42. Rafieian, M., Asgari, A., & Asgarizadeh, Z. (1388/2009). Citizen satisfaction evaluation of urban residential environment. *Quarterly Environmental Sciences*, 7 (1), 67-57. [In Persian]

43. Rossi, P. H. (1955). *Why families move: A study in the social psychology of urban residential mobility*. Glencoe, IL: Free Press.
44. Samimi, A., & Elmi, Z. (1386/2007). Affecting factors on house price index. *Iranian Economic Research*, 32, 31-53. [In Persian]
45. Saraei, H. (1375/1996). *Introduction to Survey Sampling* (2th Ed.). Tehran: Samt Publication. [In Persian]
46. Seydayi, S.E., Kiani Salmi, S., & Soltani Z. (1389/2010). Spatial analysis of condition of rural housing in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province. *Journal of Rural Research*, 1(2), 49-72. [In Persian]
47. Shayan, H., Taghilou, A. A., & Khosrobeigi, R. (1389/2010). An assessment of rural people's level of satisfaction with their residential environments: A Case study of Komijan County. *Journal of Rural and Development*, 13(1), 155-179. [In Persian]
48. Shoari Nejad, A. A. (1375/1996). *Culture behavioral science*. Tehran: AmirKabir Publication. [In Persian]
49. Shojaeian, A., Modiri, M., & Omidipour, M. (1394/2015). *Use of models in geographic sciences*. Tehran: National Geography Organization Publication. [In Persian]
50. Short, J. R. (2006). *Urban Theory Acritical Assessment*. Newyork, Routledge.
51. Statistical Center of Iran. (1390/2011). *General population and housing census 2011*. Tehtan: Statistical Center of Iran. [In Persian]
52. Sung-Jin, L., Kathleen, R. P., Mira A., (2014). Housing adequacy: A well-being indicator for elderly households in Southern U.S. Communities, *Family and Consumer Sciences Research Journal*, 42(3), 235-251.
53. Tomaszewski, W., & Perales, F. (2014). Who settles for less? Subjective dispositions, objective circumstances, and housing satisfaction. *Social indicators research*, 118(1), 181-203.
54. Türkoğlu, H. D. (1997). Residents' satisfaction of housing environments: the case of Istanbul, Turkey. *Landscape and urban planning*, 39(1), 55-67.
55. Westaway, M. S. (2006). A longitudinal investigation of satisfaction with personal and environmental quality of life in an informal South African housing settlement, Doornkop, Soweto. *Habitat International*, 30(1), 175-189.
56. Yagi, K. (1987). *A Japanese touch for your home*. Kodansha International
57. Zanzdana, A., Khan, M., & Kraemer, A. (2013). Housing satisfaction related to health and importance of services in urban slums: evidence from Dhaka, Bangladesh. *Social indicators research*, 112(1), 163-185.
58. Zhang, N., & Wei, G. (2013). Extension of VIKOR method for decision making problem based on hesitant fuzzy set. *Applied Mathematical Modelling*, 37(7), 4938-4947.

Rural Housing Satisfaction Ranking Using the Vikor Technique (Case study: Varamin County)

Naser Shafiei Sabet ^{*1} – Negin Sadat Mirvahedi ²

1- Assistant Prof. in Geography and Rural Planning, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

2- Ph.D. Candidate in Geography and Rural Planning, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

Received: 7 May 2016

Accepted: 22 December 2016

Extended abstract

1. INTRODUCTION

In the last few decades, in development context and literature, order to, life satisfaction among the key indexes is studied to evaluate the welfare of the society and the developing level of it. detachable from people's life. Housing is one of the effective factors in life quality. Quality of life is a complex and multi-dimensional concept. Some interpret it as public welfare, social welbings, happiness, satisfaction and so on. The concept of satisfaction from house has attracted many attentions. Among the inter field satisfaction and evaluation people's satisfaction from housing makes the custodians of this fact to prepare the development of housing projects. in order to evaluate house, a suitable factor is satisfaction concept and this points must be paid attention to the fact that in people's satisfaction discussion knowing that why some families in comparison with other families are not satisfied with their house. This is an important issue.

2. THEORETICAL FRAMEWORK

It is thought that satisfaction difference of the house (real house and expected house) is depended upon house condition and neighborhood location. According to the previous studies and literatures, for house satisfaction, there are 3 theories: 1) House Needs Theory, 2) Lack of House Theory, 3) Mental Structure Theory.

House Needs theory means having or lack of satisfaction from house in life cycle. "Lack of House" theory means satisfaction or lack of it from house itself and "Mental Structure" theory means providing a condition between needs and requirements for each aspect of house. In most experimental studies in house satisfaction, all 3 theories are used. In a group of these researches, individual's social aspect and also understanding house condition is studied.

3. METHODOLOGY

In general approach the present study from gathering data point of view is based on library-documentary information and field survey. One of the main sources

of reaching rural house factors is the documents of a country which the most important of them is basic rules, 4th and 5th development plan, and Islamic Republic Housing Foundation and house making ministry. Based on this, 23 factors like Figure number 2 are identified and the relevant info of the factors is gathered. Statistic society is 78 villages in Tehran's desert territory. To determine the sample size about 50% of the villages equal to 40 villages were chosen randomly. Then by the use of Cochran formula, probable accuracy 5% and variance 0.25 equal to 400 households was reached. Finally based on "probability proportional to size the random sample in each of the sample villages was calculated and in them the questionnaires were completed

4. DISCUSSION

The process of VIKOR model is as following:

- A) Imagine we have m alternatives and n criterions.
- B) Determining the best and the worst quantity for the entire standard (Functions):
- C) Determining weight and the importance of qualifications:
- D) Calculating alternatives' distance from the ideal solution and finally adding them up for final value as
- E) Calculating VIKOR quantity Qi

So when v is bigger than 0/5, Qi indexed will lead to agreed majority and when it is smaller than 0/5, Qi index shows the negative majority vision. In general, when v equals to 0/5, it shows the agreementary vision of the evaluating experts.

The results showed that in rural areas of Varamin's country about housing satisfaction are in different level. 31 villages have very little satisfaction, 8 villages have low satisfaction and just 1 village has very much satisfaction. The results of the present study in accordance with low level of housing satisfaction equals to Rafieian, Asgari and Asgarizadeh, Shayan, Taghilou and Khosrobeigi, Jamshidi and Jamini findings.

5. CONCLUSION

Toghan's village with rank 1 and very much satisfaction level is at the top and Hosein abad kashani

*. Corresponding Author: nshsabet@yahoo.com

village with very little satisfaction rate has the lowest rank. Villages from level of satisfaction point of view were similar and they don't have very much with in common each other. But placing 30 villages out of 40 case study villages with very low satisfaction level show that satisfaction level in the area's case study households is very lower than average. Although different satisfaction level can have effect from different issues in case study villages but in general what must be paid attention to is that if this issue is not

studied and ignored when time passes leads to social – economical unbalancing in households and leads to immigration of most villages to cities to access facilities and welfare and this matter because of Varamin's country location near Tehran metropolitan city as the capital and leads to conflicts in villages as origin and cities as destination.

Key words: Satisfaction, rural housing, Vikor technique, Varamin County.

How to cite this article:

Shafiei Sabet, N. & Mirvahedi, N. S. (2017). Rural housing satisfaction ranking using the Vikor technique (Case study: Varamin County). *Journal of Research & Rural Planning*, 6(1), 153-172.

[DOI:10.22067/jrrp.v5i4.55736](https://doi.org/10.22067/jrrp.v5i4.55736)

ISSN: 2322-2514

eISSN: 2383-2495